

Zwolle

is van

jou!

D66

D66 krijgt het voor elkaar

Inhoud

Voorwoord van onze lijsttrekker Jan Brink	3
1. Meer kansen door werk en inkomen	4
2. Stimuleren ondernemerschap en innovatie	8
3. Zwolle: logistiek en bereikbaar knooppunt	13
4. Energietransitie en circulaire economie	16
5. Onderwijs: kansen voor iedereen	18
6. Zorg en ondersteuning	21
7. Jeugdzorg	23
8. Ruimte, wonen en grondstoffen	25
9. Een fijne woning voor iedereen	30
10. Natuur in en rond Zwolle	32
11. Een levendige binnenstad	35
12. In vrijheid jezelf kunnen zijn	38
13. Democratisch en Initiatiefrijk Zwolle	40
14. Ambities voor kunst en cultuur	43
15. Veiligheid, vrijheid en privacy	45
16. Smart City biedt kansen	47
17. Sport en Bewegen	48
18. De wijken: bouwen aan de toekomst	50
19. Financiën, vastgoed en grondposities	52
20. Investerings	54
Richtingwijzers	55
Colofon	56

Voorwoord Jan Brink

Het gaat goed met Zwolle. De stad ontwikkelt en groeit richting d 130.000 inwoners. Ook het aantal banen en het aantal studenten groeit elk jaar. Dat komt op de eerste plaats doordat Zwolle een ontzettend leuke plek is om te wonen en actief te zijn. Ik hoor vaak van mensen dat ze trots zijn op de prachtige natuur, de mooie en actieve binnenstad, de groene wijken. Mensen in Zwolle hebben oog voor elkaar en hun omgeving en dat is bijzonder! Ik herken het zelf ook, het zijn de belangrijkste redenen waarom ik en mijn gezin ooit voor Zwolle hebben gekozen.

Sinds we hier wonen, is de stad echt gegroeid. **In meerdere opzichten is Zwolle levendiger en vrolijker geworden**, door nieuwe gebouwen, initiatieven en activiteiten. De Fundatie, De Stadkamer, de bioscoop, de trampolinehal, Dinoland, de vernieuwde Anningahof, noem maar op.

En als je ziet welke ontwikkeling Zwolle de laatste jaren doormaakt, dan komen er nog veel meer mooie kansen onze kant op. Zwolle werkt hard aan de volgende stap. De binnenstad wordt groter en breidt zich uit buiten de singels, en het gebied rond het station maakt steeds meer onderdeel uit van het levendige centrum. Door samenwerking ontstaat onderwijsvernieuwing waardoor er nog meer individuele ontwikkeling mogelijk is. De keuze is ruim als het gaat om onderwijs van hoge kwaliteit. **De positieve groei en ontwikkeling van Zwolle is mogelijk omdat inwoners en ondernemers ruimte krijgen.** Ruimte om hun ideeën uit te voeren, als het nodig is met hulp van de gemeente. We willen iedereen betrekken.

Conservatieve en behoudende stromingen houden de stad klein. Dat is waar de komende verkiezingen over gaan. Kies je voor een optimistische toekomst vol vertrouwen, creativiteit en lef, of leun je op het verleden en ga je uit van beheersing en controle? **D66 staat voor meer ruimte en vertrouwen. We proberen ideeën uit en zijn niet bang om moeilijke keuzes te maken of nieuwe denkrichtingen voor te leggen.** Altijd met gezond verstand, altijd met oog voor de ander en altijd met de vrijheid van ieder mens als belangrijke pijler van ons sociaalliberale gedachtegoed. Met dit verkiezingsprogramma doen wij ons aanbod aan u, als kiezer. En wij zijn net als de afgelopen periode aanspreekbaar op de keuzes die we maken voor Zwolle. Niet alleen in aanloop naar de verkiezingen, maar ook en juist in de vier jaar daarna. **Zwolle is van jou!**

Jan Brink

Lijsttrekker D66 Zwolle

1. Meer kansen door werk en inkomen

Zelfstandigheid in ieder opzicht is belangrijk voor mensen. Het is een van de kernen van je eigenwaarde. Wat mensen voor zichzelf en anderen kunnen doen is veel belangrijker en effectiever dan wat de overheid kan doen. Voor mensen die zichzelf niet of onvoldoende kunnen redden, dragen we echter een gezamenlijke verantwoordelijkheid.

Om mensen aan het werk te helpen is proactief inspelen op veranderende economie van groot belang. Er komen steeds meer flexibele banen en werk verandert door technologie. Voor bepaalde groepen mensen worden passende banen schaars, daar tegenover staat dat de energietransitie kansen op werk biedt. Mensen willen een gezond leven op een toekomstbestendige planeet. Dit betekent dat nieuwe producten en diensten ontstaan en dat is een geweldige kans. Het betekent ook dat een leven lang leren steeds belangrijker wordt. Het zou voor mensen daarom ook makkelijker moeten worden om van baan te wisselen. Daarom willen we het volgende doen:

- Ondersteuning van de uitvoering van plannen uit de samenleving op gebied energietransitie en nieuwe technologie;
- Ruimte geven aan en verder versterken koppeling bedrijfsleven, onderwijs en overheid (ook door leerwerkpraktijk);
- Wegnemen barrières voor ondernemerschap;
- Persoonlijke leerrekening invoeren waarbij mensen voordelig kunnen sparen voor loopbaanontwikkeling;
- Via nieuwe technologie klussen zichtbaar en toegankelijk maken voor mensen die inkomens willen stapelen;
- Onderzoek naar basisbanen bij de gemeente inclusief een verdringingstoets;
- Voortzetten experimenten met nieuwe sociale vangnetten op basis van gedegen en objectief onderzoek;
- Samenwerking als waarde inbedden in nieuwe ondernemingen waarin de overheid investeert (zoals start ups);
- Ondersteuning van de uitvoering van plannen uit de samenleving op het gebied van (langdurige) zorg;
- Wegnemen barrières voor inclusief burgerschap.

Nieuwe inwoners helpen

Migranten die in Zwolle zijn gekomen vanwege onveilige situaties in hun thuisland, willen we helpen bij het zelfstandig en onafhankelijk leven in onze stad. Zij moeten zich scholen op het gebied van de Nederlandse taal en cultuur en de Nederlandse omgangsvormen eigen maken.

Vertrouwen in mensen met regelarme bijstand

Mensen die langdurig geen betaald werk hebben, willen we niet onnodig belasten met regels. Vertrouwen en denken vanuit wat mensen kunnen is ons uitgangspunt. D66 wil dat Zwolle verder bouwt aan de regelarme bijstand. Naast de huidige re-integratietrajecten met een uitkering op bijstandsniveau, willen we mensen de kans geven te werken naast de bijstandsuitkering, waarbij niet het gehele bedrag aan inkomen wordt gekort op de uitkering. D66 wil ook dat mensen met een bijstandsuitkering de kans krijgen om een opleiding te volgen of te ondernemen, zonder dat dit direct invloed heeft op de hoogte van hun uitkering.

Meer perspectief voor ouderen

Steeds meer mensen tussen de 50 en 67 jaar zoeken een baan. Het perspectief voor 50-plussers is niet altijd goed. Ook speelt er soms verborgen werkloosheid onder ouderen, bijvoorbeeld als een baan in loondienst er niet meer inzit en mensen als ZZP-er starten. Wij willen meer aandacht voor nieuwe kansen voor ouderen op de arbeidsmarkt. De gemeente kan vooroordelen proberen weg te nemen en ondernemers het stimuleren om ouderen aan te nemen.

Meer kansen voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

Chronische ziekte, een beperking of laaggeletterdheid zijn factoren die kunnen leiden tot een grotere afstand tot de arbeidsmarkt. Wij willen meer kansen creëren voor mensen die hiermee te maken hebben. Dit is primair een taak voor de gemeente. We willen werkgevers stimuleren mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt aan te nemen. Voor mensen die dat nodig hebben, blijft de gemeente passende werkplekken bieden, op een beschutte voorziening met de benodigde ondersteuning. Waar mogelijk proberen we indicaties te versimpelen.

Om mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt ook een eerlijke kans op werk te geven, wil D66 met loonsubsidies de verminderde loonwaarde voor ondernemers compenseren. De positie van de mensen zelf willen we verbeteren. Zo kunnen mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt ook (gesubsidieerd) werk krijgen bij reguliere bedrijven. Mensen met te weinig afstand tot de arbeidsmarkt (die dus niet in het doelgroepenregister opgenomen worden) om voor subsidies of extra ondersteuning in aanmerking komen, maar die het niet op eigen kracht lukt aan het werk te komen, willen we ook ondersteunen. Het werkgeverspunt van de gemeente kan op maat kijken wat nodig is en hen in contact brengen met de juiste netwerken.

Passende dagbesteding

Wij willen mensen zoveel mogelijk keuze krijgen in hun dagbesteding; een zinvolle dagbesteding is van essentieel belang om mee te kunnen doen in de samenleving. We willen ook voldoende kansen blijven bieden voor kwetsbare mensen voor wie werken een te grote uitdaging is. Dat kan door in te zetten op vrijwilligerswerk, ontmoeting en activering.

Ondernemers spelen belangrijke rol

Het werkgeverspunt van de gemeente Zwolle speelt een centrale rol bij het aan het werk helpen van uitkeringsgerechtigden. Zij dient hierbij nauw samen te werken met de collega's van ondernemingsdienstverlening. De gemeente heeft ondernemers veel te bieden (denk aan bedrijvenlocaties en vergunningen) en mag een beroep doen op de maatschappelijke verantwoordelijkheid van ondernemers.

D66 vindt dat de gemeente zelf het goede voorbeeld moet geven door mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt in dienst te nemen. Bovendien dient de gemeente dat aan haar partners te vragen. Bij aanbestedingen door de gemeente worden altijd SROI (Social Return on Investments) -clausules ingebouwd voor mensen die op afstand staan van de arbeidsmarkt.

Mensen in armoede helpen

Voor mensen die van een minimum moeten rondkomen, heeft Zwolle een ruimhartig armoedebeleid. Er zijn vele oorzaken waardoor mensen in armoede terechtkomen en ook veel mensen die werken en een groep ondernemers heeft moeite om rond te komen. Maar werk is toch nog altijd het beste middel tegen armoede. Wij vinden dat werk moet lonen en willen de armoedeval tegengegaan.

D66 is voor een adequaat armoedebeleid waarbij mensen gestimuleerd worden om vanuit eigen kracht hun leven en financiën weer op orde te krijgen. Als daarbij ondersteuning nodig is dan moet de gemeente deze ondersteuning bieden. We werken daarbij samen met de partners in de stad die zich hier ook voor inzetten. Ook geldt dat het doel daarbij altijd het verhogen van de zelfredzaamheid moet zijn. Denk bijvoorbeeld aan de huidige budgetteringscursussen.

D66 vindt dat de inkomensgrens voor armoedevorzieningen moet worden verhoogd. Dit is nodig om de armoedeval te bestrijden. Binnen deze inkomensgrenzen dient te gelden: hoe hoger iemands inkomen is, des te lager de armoedevorziening. Zo sluit het armoedebeleid zoveel mogelijk aan bij de behoefte, zonder dat er een inkomensgrens ontstaat waarboven mensen opeens in een gat vallen.

Extra aandacht voor kinderen in armoede

In veel gevallen zijn armoede, schuldenproblematiek en een gebrek aan zelfredzaamheid met elkaar verbonden. Met daarnaast nog andere psychische, sociale – en gezondheidsproblemen en onvoldoende sociaal netwerk om tegenvallers op te vangen. Schulden staan de aanpak van andere problemen (werk vinden, gezond worden, participeren) in de weg. Armoede en schuldenproblematiek willen we daarom integraal aanpakken. We willen het huidig beleid gericht op het meedoen van alle kinderen voortzetten en als nodig versterken.

Effectief en gericht armoedebeleid

We kiezen niet voor doelgroep gerichte inkomensondersteuning, maar voor probleemgericht maatwerk. Generieke kortingen voor bijvoorbeeld ouderen willen we ombuigen naar kortingen voor mensen met een laag inkomen. Continu onderzoek naar effectiviteit en zoeken naar nieuwe, bewezen effectieve oplossingen is nodig.

Voorkomen van schulden

Betalingsproblemen zijn heel vervelend en kunnen veel stress opleveren. Het komt voor dat post niet meer opengemaakt wordt, omdat mensen bang zijn voor de rekeningen. Deze mensen hebben vaak het gevoel er alleen voor te staan en weten niet dat de gemeente hun kan ondersteunen. Dat moet beter. De toegankelijkheid van schuldhulpverlening en de bekendheid van regelingen moet groter worden. We willen betalingsproblemen ook vaker voorkomen. Daarom willen wij meer en snellere ondersteuning bij dreigende schulden. Dit vraagt ondersteuning bij het leren van budget vaardigheden en hulp bij administratie door professionals, maar vooral ook vrijwilligers en ervaringsdeskundigen. Een goed gesprek over schulden is vaak effectiever bij het bestrijden ervan, dan streng handhaven. Als er al sprake is van (ernstige) armoede en schulden en mogelijk ook nog andere problemen spelen, is het belangrijk dat ondersteuning als eerste acute schuldenproblematiek aanpakt. Zo wordt erger voorkomen. Bovendien is bewezen dat een dergelijke aanpak het meest effectief is.

Taboe aanpakken

Snel en vroegtijdig ingrijpen zorgt dat oplossingen sneller worden bereikt en de kosten worden beperkt. Mensen met schulden komen vaak pas in een laat stadium om ondersteuning vragen. Enerzijds moet het taboe worden aangepakt en anderzijds moeten stakeholders, die in een vroeg stadium geldproblemen kunnen signaleren, gestimuleerd worden om mensen te helpen en/of door te verwijzen. Denk daarbij aan werkgevers (loonbeslag), verhuurders, hypotheekverstrekkers, scholen, (sport)verenigingen en energiebedrijven, maar om te beginnen de gemeente (en overheid) zelf. Samenwerking met en ondersteuning van deze stakeholders is een specifiek speerpunt van het beleid.

Kritisch kijken naar eigen rol gemeente

De gemeente moet ook haar eigen rol kritisch bekijken: niet afgeloste schulden worden door overheden immers vaak beantwoord met boetes en naheffingen die een verdere stapeling van schulden tot gevolg hebben. Zo worden mensen alleen maar verder in de problemen gebracht. De menselijke maat hierin moet terug, want de huidige praktijk is voor zowel de schuldenaars als de overheid contraproductief.

Inwoners met een tijdelijk contract en ZZP'ers in financiële nood verdienen dezelfde schuldhulpverlening als mensen met een vast contract.

De proef met het overnemen door de gemeente van problematische schulden van een groep gemotiveerde jongeren willen wij voortzetten en bij succes uitbreiden. Zo bieden wij hen weer een perspectief op een kansrijk leven.

2. Stimuleren ondernemerschap en innovatie

Zwolle is het kloppend hart van een van de meest concurrerende regio's van Nederland. D66 ziet dan ook volop kansen voor ondernemerschap en de economie. Deze kansen zorgen voor banen. Daarnaast is er een urgente noodzaak dat Zwolle proactief inspeelt op de veranderingen van deze tijd zodat iedereen mee kan blijven doen. Technologisering, de energietransitie, de behoefte aan nieuwe producten en diensten zullen onze wereld veranderen. De verbinding tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid wordt steeds belangrijker, net als de focus op nieuwe waarden zoals gezondheid, kwaliteit, samenwerking en duurzaamheid. Om de economie sterk te houden moeten Zwolle en de regio voorsorteren op deze belangrijke veranderingen.

Zwolle is het kloppend hart van een van de meest concurrerende regio's van Nederland. D66 ziet dan ook volop kansen voor ondernemerschap en de economie. Deze kansen zorgen voor banen. Daarnaast is er een urgente noodzaak dat Zwolle proactief inspeelt op de veranderingen van deze tijd zodat iedereen mee kan blijven doen. Technologisering, de energietransitie, de behoefte aan nieuwe producten en diensten zullen onze wereld veranderen. De verbinding tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid wordt steeds belangrijker, net als de focus op nieuwe waarden zoals gezondheid, kwaliteit, samenwerking en duurzaamheid. Om de economie sterk te houden moeten Zwolle en de regio voorsorteren op deze belangrijke veranderingen.

Ruimte om te ondernemen

Onze stad staat bol van de kleine en grote bedrijven, startups en bestaande bedrijven, bedrijven die hier hun roots hebben en nieuwe toetreders. Allemaal hebben ze een ding gemeen: ze hebben Zwolle als thuisbasis gekozen, omdat ze hier de kans hebben om hun ideeën en ambities te realiseren. Dankzij hen innoveert en onderneemt Zwolle als nooit tevoren. Dat ondernemersklimaat willen we behouden en uitbouwen. Dat doen we door te stimuleren in plaats van te beperken. Door kansen te bieden in plaats van drempels op te werpen. Door knellende regels weg te nemen en gemengde functies mogelijk te maken. En door samen te werken aan een sterke regio en bereikbaarheid.

Samenwerken met de regio

D66 gelooft in een sterke samenwerking met omliggende gemeenten. De flexibele structuur van de regio Zwolle geeft de noodzakelijke wendbaarheid in tijden van snelle economische veranderingen. Zo kan er optimaal aangesloten worden bij ontwikkelingen die de gemeentegrenzen overschrijden.

Door de kracht van de twintig aangesloten gemeenten maximaal te benutten wordt de regio als geheel concurrerder. D66 ziet regio Zwolle ook als een platform voor het maken van moeilijke afspraken. Niet alles kan en moet overal. Een breed gedragen en degelijk onderbouwde langetermijnvisie moet de basis vormen voor regionale afspraken. D66 ziet kansen voor samenwerking en visievorming op veel thema's:

- Sterkere banden tussen ondernemers, onderzoekers, onderwijsinstellingen en overheden;

- Het faciliteren van netwerken met aan elkaar gerelateerde bedrijven (clustervorming);
- Versterken van relaties met andere regio's in Nederland en daarbuiten.
- Scholings- en arbeidsmarktvraagstukken;
- Mobiliteit en bereikbaarheid;
- Afstemming bedrijfslocaties en andere boven lokale voorzieningen;
- Regiomarketing en acquisitie van bedrijven;
- Het opstellen van projectaanvragen die aansluiten bij programma's in Den Haag en Brussel;
- Recreatie & toerisme;
- Energietransitie.

Investeren in bereikbaarheid

Zwolle moet goed bereikbaar blijven voor forensen uit omliggende kernen. Daarbij is een sterk openbaarvervoersnetwerk cruciaal. Het stationsgebied is voor veel bezoekers de eerste kennismaking met de stad. D66 wil dat de Spoorzone een goede afspiegeling wordt van alles wat Zwolle te bieden heeft. Ook zien we erop toe dat de aanstaande provinciale bezuinigingen op het streekvervoer geen belemmering vormen voor de dagelijkse pendelstromen naar Zwolle. Station Stadshagen krijgt een belangrijke rol als overstappunt voor forensen met daarbij behorende voorzieningen.

Een goed klimaat voor startups en starters

Ondernemers houden de economie van Zwolle vitaal en zorgen voor banen. Innovatie vindt met name plaats binnen het MKB, wat de ruimte moet krijgen om te groeien. D66 wil nieuwe oplossingen blijven zoeken om ook fysieke ruimte te kunnen (blijven) bieden aan startups. We willen kijken naar (gedeelde) ruimtes voor startups - bijvoorbeeld op basis van time sharing - en hierin bemiddeling en ondersteuning bieden. Ook voor scale-ups (startups die aan het doorgroeien zijn) willen we voldoende huisvesting bieden en een gezamenlijke plek waar ze elkaar kunnen ontmoeten en kennis kunnen delen.

Omdat goedkope bedrijfsruimte met publiek geld betaald wordt, mag daar ook iets tegenover staan, bijvoorbeeld het delen van kennis, het aannemen van mensen met een beperking of bijdragen aan de promotie van Zwolle.

Investeren in de Zwolse Topwerklocaties

We willen blijven investeren in de topwerklocaties zoals de klimaatcampus waar onderwijs, bedrijfsleven en overheid verbonden zijn en we willen belemmeringen door verouderde regelgeving of te hoge lasten wegnemen. Waar de overheid investeert, mag zij randvoorwaarden stellen om de circulaire economie en werkgelegenheid te stimuleren.

Vrije openingstijden

Horeca, detailhandel, de creatieve industrie, kunst en cultuur zijn belangrijk voor een stad die studenten en jonge professionals wil blijven boeien. Door de stad aantrekkelijk te houden voor een nieuwe generatie denkers en doeners wordt de economische

dynamiek verder versterkt. Zwolle kan het zich als hoofdstad van Noord Oost Nederland niet permitteren om 1 dag in de week praktisch op slot te zijn. Willen we onze positie waarmaken dan geven we ondernemers de ruimte om te ondernemen. Het vrijgeven van openingstijden en de vrijheid om te ondernemen op zondag willen we mogelijk maken. Ook blijft er wat ons betreft ruimte voor een nachtwinkel.

Schone gezonde economie

Bij bedrijven valt de meeste winst te halen als het gaat om energiebesparing. Samen met hen willen we daarom grote stappen zetten. Dit leidt tot kostenvermindering en de omslag naar schone energie. Zij moeten een beroep kunnen doen op de expertise van de gemeente om een transitie/besparingsplan op te stellen en voor investeringen die daaruit voortvloeien.

Bruisende festivals en evenementen

Zwolle is een bruisende stad. Dat zie je aan de diversiteit van het sportieve, horeca en culturele aanbod, maar zeker ook aan het aantal festivals. D66 wil dit verder versterken met grote en kleine festivals verspreid over de stad. Ook dagen we producenten uit tot nieuwe experimentele vormen.

Diversiteit betekent naast variatie in het aanbod ook een goede locatiespreiding over de stad. Onze stad biedt ruimte aan festivals in de binnenstad, op een van de vele pleinen of parken. Grotere festivals met meer dan 5.000 bezoekers passen qua faciliteiten en uitstraling goed op daarvoor geschikte plaatsen als Hessenpoort, IJsselhallen en bedrijventerrein Scania, maar ook Park de Wezenlanden is geschikt, mits dit in balans is met de overlast die sommige mensen ervaren (dus niet elke maand een groot festival in het park of in de binnenstad).

Bijdragen aan schonere wereld

Festivals zijn voor veel mensen bij uitstek de manier om van mooie, vaak groene plekken in de openbare ruimte te genieten. In essentie zijn grote festivals een kleine, tijdelijk samenleving. Zij kampen met dezelfde uitdagingen, ook op het gebied van energiebesparing, duurzaam voedsel, mobiliteit en afvalscheiding en -verwerking als de stad op zich. Gesubsidieerde festivals zouden duurzaam/circulair moeten inkopen en alleen duurzame producten gebruiken. Als dit lastig is kan de gemeente helpen. Duurzame innovatie bij festivals willen wij dan ook zoveel mogelijk ruimte geven en goed gedrag 'belonen'. Dat kan betekenen dat meerjarige duurzame investeringen voor organisatoren een reden kunnen zijn om meerjarige vergunningen te geven. De gemeente streeft daarbij naar transparante vergunningprocedures, bijvoorbeeld vergelijkende toetsen, waarbij ook nieuwe en innovatieve partijen een kans krijgen.

Natuurwaardenonderzoek voor en na het festival is een verantwoordelijkheid van de organisator. Ook zien we graag dat er wordt ingespeeld op innovatie in geluidstechniek, zodat een goed feest ook echt aangenaam blijft voor bezoekers en omwonenden.

Hippe eigenzinnige plekken ontstaan

Wij willen ruimte bieden aan nieuwe eigentijdse concepten, die alleen daar ontstaan waar de huren betaalbaar zijn. Er moet ook ruimte zijn voor een organische ontwikkeling - ook van de binnenstad - dus willen wij soms gewoon afwachten in plaats van maatregelen nemen.

3. Zwolle: logistiek en bereikbaar knooppunt

Hoe mensen zich verplaatsen, is sterk aan het veranderen, denk aan de komst van e-bikes, elektrische auto's, auto's en vrachtwagens die zichzelf besturen, robots voor het verplaatsen van goederen en nieuwe brandstoffen. Zwolle is een logistiek knooppunt, met een fantastische Spoorzone, een nieuw station in Stadshagen, geweldige fietspaden en sterke waterverbindingen. D66 wil dit verder versterken en voorlopigen (in het experimenteren) met nieuwe mogelijkheden op het gebied van verkeer, mobiliteit en vervoer.

Openbaar vervoer over grenzen heen

Openbaar vervoer moet voor iedereen toegankelijk zijn. D66 wil het gebruik van openbaar vervoer stimuleren door meer kwaliteit en optimale aansluitingen. Goed openbaar vervoer is meer dan een verzameling lijnen, het is een systeem dat - veel meer dan nu - in samenhang moet worden bekeken. Het treinverkeer in de Spoorzone moet vloeiend aansluiten op andere vormen van transport, studenten moeten veilig en snel naar school kunnen. Er moeten voldoende fietsenstallingen bij stations zijn en we zien kansen voor transferia in de rand van de binnenstad en in Stadshagen. We willen graag dat Zwolle onderdeel wordt van een grensoverschrijdende treinverbinding met Duitsland. Het gebruiksgemak van het openbaar vervoer moet omhoog, want pas dan kunnen trein, fiets en nieuwe vormen van vervoer zorgen voor een aantrekkelijk, snel en eenvoudig alternatief voor de auto.

Vooroplopen als het gaat om bereikbaarheid

Provinciale wegen die de bereikbaarheid van stad en regio vergroten, moeten worden geoptimaliseerd (N35, N36, N50, N340) door Rijk en provincies. Een hoog voorzieningenniveau houdt de stad aantrekkelijk als vestigingsplaats voor bedrijven, flexibiliteit vanuit de gemeente geeft ruimte voor pilots en proeftuinen. Belangrijk onder andere voor de logistieke sector, een grote speler in de regio.

Op Hessenpoort en bedrijventerrein H20 zien we mogelijkheden voor goederenoverslag.

Schoon vervoer

Innovaties in mobiliteit gaan razendsnel, de gemeente moet daar op inspelen door bedrijven die duurzaam en toekomstbestendig ontwikkelen actief te benaderen met de vraag welke aanpassingen zij kan doen in haar openbare ruimte om optimale ontwikkelingen mogelijk te maken. Zo moet Zwolle de derde plek in Nederland zijn waar men waterstof kan tanken. En benutten we slim-parkeren systemen ten volle. Ook betekent het onder meer veel schoner en betaalbaar openbaar busvervoer. Zwolle moet ook hierin koploper worden met proeftuinen en pilots. Ook willen we onderzoeken hoe nieuwe vormen, zoals autodelen, ervoor kan zorgen dat iedereen zich makkelijk – en op een schonere manier - kan verplaatsen, ook mensen die nu geen auto kunnen betalen.

Wij kiezen voor de fiets

In de stad Zwolle is de fiets het belangrijkste vervoermiddel voor Zwollenaren om op hun plaats van bestemming te komen. Ook onder bezoekers van Zwolle neemt het gebruik van de fiets toe. Het is de snelste en de meest gezonde manier om jezelf te verplaatsen. De opkomst van de e-bike zorgt ervoor dat de fiets ook steeds vaker een aantrekkelijk alternatief wordt in het woon-werkverkeer de stad in en uit. Om de fiets ruim baan te geven wil D66:

- Verbreding van smalle fietspaden zodat je veilig naast elkaar kunt fietsen en kunt inhalen;
- Fietspaden gescheiden van overig verkeer met name bij scholen en sportparken;
- De Nieuwstraat inrichten als de straat voor fietsers om op hun bestemming in de binnenstad te komen, inclusief parkeervoorzieningen en oplaadpunten voor e-bikes;
- Investeren in passende stallingen voor e-bikes en bakfietsen;
- Bij bouwprojecten integraal en actief aandacht voor parkeernorm fietsers;
- Genoeg fietsparkeer-plekken voor verschillende soorten fietsen en die ook nog bijdragen aan de ruimtelijke kwaliteit van de stad door hun bijzondere ontwerp;
- Stimuleren forensverkeer per fiets (afstanden tot ongeveer 10/12 kilometer).

Scooters van het pad af

Scooters en snorfietsen moeten worden verplaatst naar de rijbaan. Zo verbeteren we de veiligheid van fietsers op het fietspad. Bestuurders van scooters en snorfietsen moeten dan wat ons betreft wel een helm op. Zwolle moet die plicht invoeren, zo gauw het Rijk daarvoor groen licht geeft.

Groen licht voor de fiets

Wij kiezen voor de fiets en dat betekent ook dat we de fietser niet onnodig willen laten stilstaan. Wij willen daarom dat de fietser vaker groen licht krijgt bij kruispunten: anticiperende verkeerslichten, waarbij fietsers voordeel hebben ten opzichte van auto's als het gaat om wachttijd. Verkeerslichten verwijderen kan ook een optie zijn, zolang dit niet ten koste gaat van de verkeersveiligheid. Zo kan iedereen beter doorfietsen en maken we het nog aantrekkelijker om de fiets te pakken.

4. Energietransitie en circulaire economie

De economie in Zwolle groeit. De economie van de toekomst zal echter door andere waarden dan die van nu gedreven worden: samenwerking in plaats van competitie, circulair in plaats van lineair, duurzaam en schoon. Nieuwe producten en diensten ontstaan door technologie. Als we ervoor willen zorgen dat onze economie blijft groeien en bij willen dragen aan een schone toekomstbestendige wereld, moeten we vooroplopen in de omslag naar een economie gedreven door genoemde waarden en in moeten spelen op technologisering. De urgentie is hoog.

De Zwolse ambities op het gebied van duurzaamheid volgen de landelijke doelstellingen. D66 wil echter een stap verder gaan. Door de gezamenlijkheid en kracht van de Zwolse regio te benutten, kan duurzaamheid hét speerpunt worden. D66 wil dat Zwolle het voorbeeld is voor de regio en de rest van Nederland.

Slimme infrastructuur

Het aantal verkeersbewegingen heeft een grote bijdrage aan de CO₂-uitstoot. Daarom willen wij inzetten op slim ingerichte infrastructuur (of een slimmer gebruik van bestaande), inzetten op en stimuleren van elektrisch vervoer (zowel transport, distributie als OV) en het verder uitbreiden van het (nieuwe) fietsgebruik.

Energieneutraal bouwen

Bij zowel nieuwbouw als transformatie en renovatie, moet duurzaamheid een belangrijke voorwaarde zijn. Afhankelijk van het project moet de gemeente voorwaarden stellen op de gebieden van energie, klimaatadaptatie en materiaalgebruik. Bij nieuwbouw valt onder andere te denken aan aardgasloos bouwen. Elke nieuwe woning met een gasaansluiting, betekent minimaal 15 jaar (levensduur installatie) uitstel van vermindering fossiele brandstof.

Alle duurzame bronnen zijn nodig

De energietransitie heeft voor ons de hoogste prioriteit. Het is in het belang van iedereen dat we hier vaart mee maken. Op zeer korte termijn willen we overgaan op verschillende vormen van duurzame energie. Op basis van inzicht in welke vormen van duurzame opwekking er op dit moment in de gemeente Zwolle mogelijk zijn en waar dat mogelijk is, maken we keuzes. Alle vormen van schone energie zijn nodig om de ambities te bereiken: zoals windmolens op meerdere plekken. Hierbij werken we samen met de regio en Zwolle geeft daarin als regionaal grootste stad het goede voorbeeld. D66 wil naast grootschalige windmolens ook kleinschalige windenergie stimuleren, zoals kleine turbines op daken van bedrijfsgebouwen, scholen of sportaccommodaties. Initiatiefnemers en de gemeente brengen de belangen van burgers bij elk initiatief in kaart. De gemeente probeert de betrokkenheid van burgers bij initiatieven te vergroten. De gemeente stelt, waar mogelijk, voorwaarden aan (planologische) medewerking aan energieprojecten: dat burgers substantieel financieel kunnen participeren in projecten in hun directe omgeving en dat nadelen voor burgers wordt gecompenseerd. Energiecoöperaties met mogelijkheden tot deelname van burgers in de omgeving worden door de gemeente bevorderd.

Goed voorbeeld doet volgen

De gemeente koopt jaarlijks grote hoeveelheden diensten en producten in. Inkoop is dus een belangrijk instrument om te sturen op duurzaamheid en circulariteit. Net als bij energie is ook hier een omslag nodig. De inkoopvoorwaarden van de gemeente moeten in toenemende mate criteria bevatten die een circulaire economie bevorderen en duurzaamheid tot een vast bestanddeel maken.

5. Onderwijs: kansen voor iedereen

D66 staat voor gelijke kansen en perspectief voor iedereen. Iedere persoon, oud of jong, moet de ruimte hebben om talenten te ontdekken en uit te bouwen. Daar heb je een heel leven voor. Leren, spelen en werken dragen in elke levensfase bij aan persoonlijke ontwikkeling.

Persoonlijke groei mag niet belemmerd worden door stelsels en organisatievormen. Wij vinden dat het kind centraal moet staan, inclusief zijn of haar belevingen, nukken en persoonlijke gebruiksaanwijzing. In het belang van zijn of haar ontwikkeling, willen we meer inzetten op een goede overgang tussen alle schoolniveaus, te beginnen met de overgang van voorschoolse educatie naar basisonderwijs.

Een goede basis om te groeien

Ieder kind verdient een goede basis om te groeien, te ontdekken en te leren. Elk kind heeft recht op onderwijs. Onderwijsinstellingen zouden daarom meer bezig moeten zijn met het bundelen van krachten dan het onderscheidend maken van de verschillen. Meer samenwerking tussen schoolbesturen en gemeente, waaronder het Sociaal Wijkteam, is noodzakelijk. Vanuit die samenwerking kan het onderwijs zich meer richten op het bundelen van geldstromen, het inrichten van expertisecentra en het verbeteren van opdrachtgeverschap richting jeugdhulpaanbieders. De gemeente speelt een verbindende rol in het verbeteren van die samenwerking. De school wordt naast fysiek ook sociaal meer het middelpunt van de wijk, waardoor de leefwerelden van kinderen worden verbonden.

Gezonde gebouwen

Goed onderwijs kan alleen gegeven worden in gezonde prettige gebouwen. De gemeente blijft daarom samen met het onderwijs investeren in gebouwen waar het onderwijs van de toekomst goed tot zijn recht komt. Waar mogelijk stimuleert de gemeente de verduurzaming en het energiezuinig maken van onderwijsgebouwen.

Ruimte voor de leerkracht

We willen meer aandacht voor de werkdruk en de handen in de klas van het basisonderwijs, zodat leerkrachten structureel passende aandacht kunnen besteden aan kinderen die dat nodig hebben en een verwijzing naar het speciaal onderwijs vaker kan worden voorkomen. De gemeente moet hiervoor maatregelen treffen in samenspraak met de onderwijsinstellingen. D66 heeft de suggestie gedaan om middelen in te zetten voor de conciërge zodat er meer tijd vrijkomt voor leerkrachten om echt aan het onderwijs te besteden. Er moet gezocht blijven worden naar extra oplossingen die het onderwijs kunnen versterken.

Als er toch een verwijzing nodig is naar een het speciaal of ander passend onderwijs dan mogen vervoersproblemen geen beperking zijn.

Laaggeletterdheid pakken we aan

Een onvoldoende beheersing van de Nederlandse taal is een belangrijke beperking in het welzijn en de ontwikkeling van mensen. Het beperkt de mogelijkheid tot meedoen enorm. Daarom wil D66 de lijn die is ingezet op voorkomen en aanpakken van laaggeletterdheid verder versterken. Dit willen we onder meer doen door:

- Investeren in het verbeteren van de expertise van leerkrachten voorschoolse educatie in taalonderwijs en signalering achterstanden;
- Inzetten op vroegsignalering door integrale aandacht voor gezinnen waar laaggeletterdheid voorkomt;
- Voor migranten neemt gemeente verantwoordelijkheid voor mensen ouder dan 30 door hen de mogelijkheid te bieden een beroepsopleiding te volgen;
- Investeren in een leven lang leren;
- Onderwijsfasen tussen leeftijdsfasen en tussen onderwijs, bedrijfsleven en sport te verbinden. Want Nederlands leer je het snelst op het werk of bij de sportclub.

Zwolle Studentenstad

Zwolle wordt steeds meer een studentenstad. Steeds vaker wordt deze onvergetelijke tijd hier beleefd. Toch zijn er ook veel mensen die thuis blijven wonen en gaan pendelen door het gebrek aan betaalbare en goede woonruimte. D66 Zwolle wil zich inzetten voor meer studentenwoning in en het rond de binnenstad. Samen met de studenten maken wij de stad levendiger. Studentenverenigingen moeten actief betrokken worden om Zwolle Studentenstad verder te verbeteren. D66 Zwolle wil een levendige studentenstad creëren door:

- Het vrijgeven van openingstijden van de horeca;
- Een algehele koopzondag;
- Het bieden van een goed cultureel programma dat bijdraagt aan de aantrekkelijkheid van de stad;
- Een mediacentrum voor studenten van alle opleidingen in de binnenstad;
- Een goede samenwerking tussen onderwijs, bedrijfsleven en overheid, zodat studenten ook tijdens en na hun studie voldoende kansen hebben in Zwolle op een werk/stageplek;
- Ondernemen tijdens of na je studie makkelijker maken door het aanbieden van goedkope (gedeelde) werkruimte voor startups;
- Veel studenten hebben vernieuwende en creatieve plannen, maar hebben soms een duwtje in de rug nodig om dit ook echt van de grond te krijgen. Met een denktank en ontmoetingsplaats/spreekuur kunnen we jongeren hierbij beter faciliteren;
- Het versterken van het studiesucces en het voorkomen van uitval of terugval in bijstand-positie door ondersteuningsprogramma's aan te bieden aan bijvoorbeeld vroegtijdige schoolverlaters en studerende moeders.

Uitmuntend beroepsonderwijs

Zwolle biedt hoogstaand beroepsonderwijs voor een brede regio. De kwaliteit is goed en de samenwerking tussen de MBO's en HBO's is uniek in Nederland. De kracht van deze samenwerking willen we de komende jaren inzetten voor een betere samenwerking tussen onderwijs, arbeidsmarkt en economie. Alleen dan kunnen we blijvend onze arbeidsmarkt blijven vernieuwen om maatschappelijke veranderingen bij te houden. Daarbij moet het onderwijs zich meer richten op talentontwikkeling dan op het opleiden voor beroepen in verband met de gewenste mobiliteit tussen banen die nu erg laag is. Ook zal het onderwijs meer in de samenleving moeten plaatsvinden: het bedrijf of de wijk als klaslokaal. Hier kan de gemeente in stimuleren en faciliteren.

6. Zorg en ondersteuning

Ons uitgangspunt is dat de meeste inwoners goed voor zichzelf en hun kinderen zorgen, en daar zelf ook verantwoordelijk voor zijn. Er zijn echter ook situaties waar hulp nodig is. Dan willen we dat de gemeente klaarstaat en een vangnet biedt. Wij willen de hulp samen met de inwoner, het kind of de jongere op maat geven en hen helpen als zij het niet alleen kunnen: samen met hen de benodigde hulp bepalen en inzetten. Zelfbeschikking, eigen regie en keuzevrijheid dragen bij aan het welbevinden van mensen. Het doet recht aan de eigen kracht. Mensen hebben de vrijheid zelf keuzes te maken en benodigde zorg te regelen. Deze uitgangspunten vormen de essentie van onze visie op zorg, ondersteuning en jeugdhulp. We willen doen wat nodig is.

Ruimte voor de zorgprofessional

De zorgprofessional moet de ruimte krijgen om samen met de cliënt de benodigde zorg en ondersteuning te bepalen. Die aanpak leidt tot verbetering; langer thuis kunnen wonen, meer zelf bepalen hoe de dag en de zorg eruitziet en minder hulpverleners over de vloer. De professional kent het veld van specialisten en verbindt de best passende specialist aan de cliënt.

Kwaliteit en betrouwbaarheid

De gemeente is verantwoordelijk voor het borgen van kwaliteit, betaalbaarheid en continuïteit van zorg. Kwaliteit moet daarbij leidend zijn. Volgens D66 moet de zorg centraal staan en niet de organisaties die zorg bieden. Tegelijkertijd is consequent beleid een voorwaarde voor de gemeente om een betrouwbare partner voor organisaties te zijn. Voor organisaties en zelfstandigen die goede zorg bieden is in Zwolle altijd plek.

Preventie

Het accent van gemeentelijke inzet dient te liggen op preventie en inzet van lichtere zorg, zodat zware zorg voorkomen kan worden. D66 vindt daarom ook dat er geïnvesteerd moet worden in preventieprogramma's. Hoe? Dat mag per wijk verschillen. Het Buurt-voor-Buurt onderzoek geeft daar sturing in. De inzet is altijd tijdelijk tot het probleem opgelost is of genormaliseerd. De investeringen in het voorkomen van zware zorg moeten mee betaald worden door zorgverzekeraars omdat zij financieel baat hebben bij preventie.

Keuzevrijheid

We zijn voorstander van diversiteit aan aanbieders in de zorg. Diversiteit maakt dat je zelf kunt kiezen welke aanbieder het best bij jou past en aansluit bij je behoeften. Budgetplafonds op het niveau van aanbieders beperken de keuzevrijheid. Geld mag niet beperkend zijn als het gaat om de benodigde zorg en keuzevrijheid.

D66 vindt dat mensen goed geïnformeerde keuzes moeten kunnen maken tussen al het zorgaanbod dat Zwolle en omgeving rijk is. Een digitaal platform helpt hierbij.

Inkoopbeleid, terugdringen bureaucratie en toegankelijkheid voor zorgondernemers

We willen dat gemeentelijk inkoopbeleid ondernemerschap aanmoedigt. Iedere aanbieder moet kunnen instappen, op ieder moment van het jaar. Daarnaast wil D66 dat aanbieders niet afhankelijk zijn van jaarlijkse financiering. Daarom staan we open om andere financieringsmogelijkheden te onderzoeken.

Een actuele zorg is de toegenomen bureaucratie. Er zijn meer dan 400 gemeenten die allemaal hun eigen informatievoorziening, inkoop en facturatie hebben. Kleine zorgaanbieders stoppen vanwege de bureaucratie. Dat is zorgelijk, het gaat ten koste van keuzevrijheid en veel kennis en ervaring gaat verloren.

Wat ons betreft moeten gemeenten – en dus ook Zwolle – zo eenduidig mogelijk werken richting aanbieders en bureaucratie verminderen. Hierbij dient er specifieke aandacht te zijn voor kleine zelfstandigen; zoals de zelfstandig werkende kinderpsycholoog.

Inkoopprotocollen moeten zo aangepast worden dat ook kleine zelfstandigen mee kunnen (blijven) doen. Inkoopvoorwaarden moeten gerelateerd zijn aan inhoud.

Toegang tot zorg via huisarts

De toegang tot zorg moet via meerdere wegen mogelijk blijven. We gaan uit van eigen regie van mensen, die als zij dat willen en kunnen ook rechtstreeks een zorgaanbieder kunnen zoeken. Andere mogelijkheden zijn een verwijzing via de huisarts, en het wijkteam. Deze mogelijkheden willen we bereikbaar houden voor iedere inwoner van Zwolle.

Persoonsgebonden budget om zelf regie te voeren

Het Persoonsgebonden Budget (PGB) is een manier om zelf de regie te kunnen voeren. D66 vindt dat een PGB alleen bedoeld is voor mensen die dat ook zelfstandig – zonder hulp van intermediairs – kunnen. Als mensen een PGB willen in plaats van Zorg in Natura dan moet dat mogelijk zijn via het ‘ja, tenzij’ principe. Aanbieders die met een PGB ingehuurd worden, moeten aan bepaalde kwaliteitscriteria voldoen. Een gezinsbudget kan een goede manier zijn om gezinnen die met meerdere regelingen en veel bureaucratie te maken hebben te ondersteunen.

Sociale Wijkteams geven hulp

D66 vindt dat de wijkteams een onderdeel van de gemeente moeten blijven. Zo kan de gemeente de regierol beter uitvoeren als het gaat om kwaliteit en continuïteit van zorg. Het wijkteam is er voor mensen die meerdere problemen hebben en die daar hulp bij nodig hebben (integrale aanpak). Het wijkteam voert de keukentafelgesprekken met hen en kan zo de eerste hulpvragen zo veel mogelijk zelf opvangen. Waar nodig schakelt de generalist specialisten in van buiten het wijkteam. D66 vindt de nauwe samenwerking met partners in het sociaal domein erg belangrijk. Doordat organisaties elkaar goed kunnen vinden en naar elkaar verwijzen, worden wachtlijsten verminderd.

7. Jeugdzorg

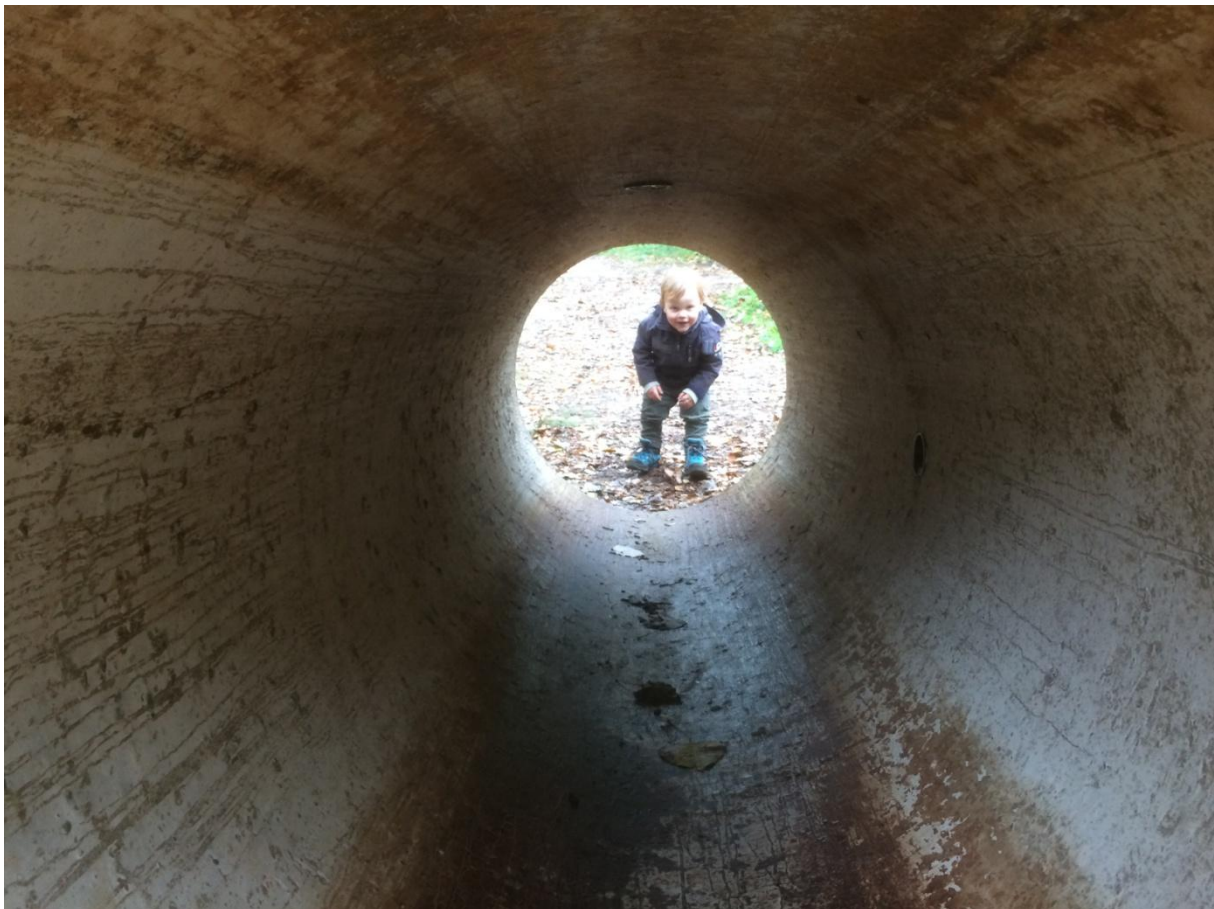
In Zwolle wonen 30.000 jongeren, waarvan zo'n tien procent op welke manier dan ook jeugdhulp nodig heeft. Kinderen in gezinnen met veel problemen zoals armoede, onmacht door lagere intelligentie, scheidingen en schulden. Maar ook kinderen die met een enkelvoudig (medisch) probleem te maken hebben zoals dyslexie of autisme. Het is een zeer diverse doelgroep.

Voorkomen en terugdringen kindermishandeling

D66 vindt dat de gemeente meer moet inzetten op het preventieplan kindermishandeling dat dankzij de inzet van D66 opgesteld is. Kindermishandeling kan volgens de kinderombudsman met tientallen procenten naar beneden gebracht worden en dat is nog steeds niet gelukt. D66 wil extra investeren om kindermishandeling te voorkomen volgens het preventieplan dat het huidige college op ons initiatief heeft opgesteld.

Wachlijsten voorkomen

Ouders, aanbieders van specialistische jeugdzorg, Veilig Thuis, GGD, Sociaal wijkteam en andere ketenpartners weten elkaar steeds beter te vinden. Zo worden wachtlijsten voorkomen. Als er directe hulp nodig is, moet dat beschikbaar zijn.

Persoonsgegevens beschermen

Samenwerking is essentieel als het gaat om geven van passende zorg. Zo hebben de sociale wijkteams sinds 2017 een plek bij de huisarts met als doel de toegang tot jeugdhulp (met name jeugd GGZ) te verbeteren en onnodig zware zorg te voorkomen. Scholen werken door schoolmaatschappelijk werk samen met de wijkteams en zo zijn er meer verbindingen gelegd. Deze samenwerkingen zorgen ervoor dat met name bij jeugdzorg de bescherming van persoonlijke gegevens extra belangrijk is.

Ook als het gaat om (vermoedens van) kindermishandeling moet altijd zorgvuldig omgegaan worden met persoonlijke gegevens, maar privacyregels mogen het stoppen van kindermishandeling niet in de weg staan.

Er snel bij zijn door goede samenwerking

Door problematiek al in een vroegtijdig stadium te signaleren, bijvoorbeeld op scholen, Integrale Kind Centra (IKC) en consultatiebureaus, voorkomen we latere problemen. Dit komt bijvoorbeeld tot uiting in een sterke verbinding (of zelfs huisvesting in school) tussen school, sociaal wijkteam en huisarts, zodat de drempel naar hulpverlening zo laag mogelijk is. Vanuit het onderwijs kan een sterke preventieve werking uitgaan en hiermee kan de aanspraak op jeugdzorg worden verminderd. Zwolle geeft hier haar rol als regionale coördinator verder vorm. Ook huisarts, verloskundige en kraamhulp spelen een belangrijke rol.

Elkaar weten te vinden is, van groot belang om preventief te kunnen werken. De verbinding tussen het voorliggend veld, eerste en tweedelijnszorg willen we versterken, maar ook die binnen de tweedelijnszorg. Doordat ketenpartners elkaar weten te vinden is het natuurlijker is om hulp op- en af te schalen en dit draagt bij aan kostenbeheersing.

Niet van wal in sloot als je 18 wordt

De overgang van 18 naar 18-plus moet beter. Als een kind achttien jaar wordt, gaat bijvoorbeeld de GGZ-zorg over van gemeente naar zorgverzekeraar. Hier is flexibiliteit in de budgetten. Een gezinsbudget kan uitkomst bieden.

Oog voor jonge mantelzorgers

Wij willen extra aandacht voor jonge mantelzorgers. Er zijn ongeveer 120 jonge mantelzorgers in beeld, maar het gaat waarschijnlijk om veel meer kinderen. Deze willen we door middel van vragenlijsten op alle scholen (VO en PO) in beeld krijgen, erkenning bieden (wat ontzettend belangrijk is voor het welzijn van het kind) en wanneer nodig, ontlasten. Hulpverleners moeten niet alleen naar cliënten kijken, maar ook oog hebben voor het gezinssysteem en de kinderen die daar deel van uitmaken.

Zwerfjongeren helpen

In Zwolle hoeft niemand op straat te slapen. Er zijn nog steeds jongeren zonder vaste verblijfsplaats. We bieden hen een goede (beschermde) woonplek en werk/opleidingsplek en huidig beleid vervolgen.

8. Ruimte, wonen en grondstoffen

In de publieke ruimte komen mensen elkaar tegen, het maakt de stad levendig of juist rustgevend en relaxed. Het geeft de stad haar sfeer. De gebouwen, het groen, het water, de straten, alles heeft invloed op de mensen in de stad. Wij vinden dat deze dus van hoge kwaliteit moet zijn en dat iedereen daar verantwoordelijk voor is: de gemeente, architecten, stedenbouwkundigen, projectontwikkelaars, inwoners, corporaties en clubs. Door mensen vanaf het begin van ruimtelijke opgaven te betrekken, zorg je hiervoor en maak je de stad echt van iedereen!

Een fijne woon- en werkomgeving in Zwolle; Zwolse projecten:

- Spoorzone: Wij zien de Spoorzone als een gebied zo levendig en bedrijvig als de binnenstad. Iedereen komt er bij elkaar om te reizen, te werken en te genieten van eten, kunst of gewoon voor de sfeer. Het is een speels en verrassend, open en toegankelijk gebied dat de noord en zuidzijde van de stad optimaal aan elkaar verbindt, zowel voor fietsers als voor voetgangers. Wij streven ernaar om de poortjes op station Zwolle weer open te krijgen zolang de Spoorzone niet heringericht is en geen gelijkwaardige alternatieven voor de passage van de ene naar de andere kant van het station biedt. Oude waardevolle gebouwen willen we behouden, nieuwe gebouwen zijn spraakmakend;
- Noordereiland: Het Noordereiland gaat dicht als parkeergarage en krijgt een nieuwe functie, bijvoorbeeld wonen of kleinschalige bedrijvigheid en horeca. Parkeren kan ondergronds;
- Stadsrand Noordzijde: De stadsrand aan de noordzijde heeft een kwaliteitsimpuls nodig. Er is ruimte voor inbreiding en de rand mag meer een overloopgebied van de binnenstad worden. Samen met de stad, architecten en vastgoedeigenaren willen we hier komen tot gebiedsontwikkeling;
- IJsselhallen: De IJsselhallen zijn een goede plek voor beurzen, grote congressen en evenementen. Dit soort activiteiten hebben ruimte nodig voor parkeren en bereikbaarheid vanaf het station en A28. De huidige plek is daar geschikter voor dan de Spoorzone.

Kiezen voor publieke belangen

De infrastructuur (paden/wegen, bankjes en andere elementen) om te kunnen recreëren in de groene omgeving van Zwolle is belangrijk. Ook in de (binnen)stad is een dergelijke infrastructuur van belang. Het evenwicht tussen commerciële en publieke belangen raakt soms uit balans. Zo is heeft de Nieuwe Markt voor groot deel een publieke functie. Maar inmiddels kun je die vaak bijna niet meer benutten door de terrassen. Hier, en ook op andere plekken zoals op de Grote Markt belemmert het commerciële belang enerzijds de vrijheid om publieke ruimte te benutten en anderzijds is het ook voor de verkeerssituatie lastig. Omdat we een bruisende, diverse stad willen die een ontmoetingsplek is voor iedereen weegt D66 het publieke belang zwaar en zoeken wij een goede balans tussen vrije openbare ruimte en commercieel gebruik.

Commercie heeft ook invloed op hoe de stad eruit ziet. Denk aan geveluitingen in de binnenstad, maar ook aan grote reclameborden langs de A28. De laatste willen we verbieden, tegenwoordig kun je ook zonder deze tekens de weg prima vinden. Als het om terrassen en geveluitingen gaat: groen en goed ontwerp wordt beloond.

Openbaar groen moet je doen

Groen is belangrijk. Het zorgt voor rust, schone lucht en werkt tegen hitte en wateroverlast. Wij vinden dat (delen van) tuinen die direct grenzen aan openbaar gebied in overleg over kunnen lopen in de openbare ruimte. Een kans op meer groen (minder betegeling) en meer waterdoorlating in de ondergrond. Ook willen we meer diversiteit in de beplanting. Dat zorgt voor meer soorten insecten en draagt bij aan positieve beleving. Per wijk kijken we op maat wat er nodig is om het onderhoud te doen en wat mensen willen. Soms hebben mensen hulp nodig, soms niet.

Grachten bieden kansen

We willen de waterbeleving in Zwolle versterken: meer aanlegsteigers, festivals gericht op het water, water in de binnenstad in de vorm van waterkunstwerken/fonteinen en de koppeling met de klimaat actieve stad.

Sterke overgang van stad naar landschap

Zwolle heeft een prachtige binnenstad, levendige wijken en groene omgeving. Wij willen de verbinding tussen bebouwde omgeving en het landschap zichtbaarder en voelbaarder maken. Zo kun je vanuit de binnenstad in 10 minuten naar de IJsseloevers fietsen. Dat is een absolute waarde voor bezoekers van de stad en voor bewoners. D66 wil:

- Het overgangsgebied tussen stad en landschap samen met agrariërs of andere ondernemers en initiatiefnemers verder versterken;
- Een omgang met het landschap, waar landbouwgebied veelal in samenhang met natuur toegankelijk is voor bijvoorbeeld wandelaars;
- Waardevolle groene stadsranden behouden, natuurwaarden wegen zwaar bij de keuze om te bepalen waar uitbreiding van woningen kan. Bebouwen kan alleen onder voorwaarden zoals met een landschapsplan.

Toegankelijkheid voor mensen met beperking

Toegankelijkheid voor mensen met een beperking moet standaard worden opgenomen in elk ruimtelijk ontwerpvragestuk.

Transformatie en sloop versterken stadsruimte

De groei van de stad vraagt om meer woonplekken. Lege kantoorgebouwen kunnen hiervoor gebruikt worden. Transformatie begint langzaam vorm te krijgen in Zwolle, en dat willen we flink opschalen. Wanneer gebouwen daar niet geschikt voor zijn – incurant – dan is sloop ook een optie. Dat geeft ruimte terug aan de stad. Wij willen dat de gemeente een visie op sloop heeft en samen met de provincie een fonds voor ‘sloop’ realiseert.

Monumenten beschermen

Ons erfgoed is een enorm sterk punt van Zwolle. Zwolle heeft daardoor eigen karakter en beleving. D66 waakt over de kwaliteit van de stad en is voorstander van actief monumentenbeleid. Wat ons betreft mag de monumentenlijst worden uitgebreid naar jonge monumenten van tientallen jaren geleden. Een strenge bewaking van behoud monumentale waarden bij voorgestelde aanpassingen van deze monumenten is geboden om het historische karakter van de stad langdurig te borgen.

De kwaliteit van nieuwe bouwwerken moet zo hoog zijn dat we de monumenten van de toekomst bouwen. Om monumenten te onderhouden en te bewaren kunnen zij hedendaagse functies krijgen. Ook monumenten moeten, met goede zorgvuldige aanpassingen, met hun tijd mee kunnen gaan. Dat vraagt een actieve en kritische blik en professioneel oordeel.

Sterk architectuurklimaat

Architectuur kan de Zwolse identiteit versterken en bijdragen aan de herkenbaarheid, leefbaarheid en uitstraling van de stad. D66 wil op het gebied van architectuur en ruimte het volgende doen:

- Het stimuleren van het openbare debat over architectuur en openbare ruimte;
- Het kennisniveau en de betrokkenheid van bewoners vergroten;
- Het versterken van de ruimtelijke kwaliteit;

- Het versterken van de Zwolse identiteit, gewenste uitstraling en leefbaarheid;
- Het creëren van een levendig architectuurklimaat, door o.a. de architectuurbiënnale;
- Het vergroten van de aantrekkelijkheid van de stad voor bewoners, bedrijven en bezoekers.

Omgevingswet en -visie voor fijne leefomgeving

Binnen enkele jaren geldt de Omgevingswet. Deze wil een samenhangende benadering van de leefomgeving mogelijk maken, procedures versnellen en verbeteren, de inzichtelijkheid van regels verbeteren en meer ruimte bieden aan lokale bestuurlijke afweging. Dit kan alleen plaatsvinden bij een cultuurverandering gericht op vertrouwen en samenwerking. Het streven is meer lokaal maatwerk wat betreft de normstelling en minder regels. De wet sluit volledig aan bij onze visie over hoe je omgaat met de ruimte en de mensen die er leven.

Participatie en initiatief krijgt de ruimte

In de Omgevingswet is brede participatie in een vroegtijdig stadium een uitgangspunt. Overheden moeten aangeven hoe ze burgers, bedrijven en belanghebbenden bij de besluitvorming hebben betrokken. Voor D66 is participatie een belangrijke pijler van het omgevingsbeleid. De volgende waarden willen wij terugzien in de omgevingsvisie:

- Gezondheid;
- Bescherming en versterking van natuur en milieu;
- Ruimtelijke kwaliteit;
- Speelruimte;
- Schone energie.

Iedereen betrokken

D66 wil alle belanghebbenden de mogelijkheid bieden om in een vroeg stadium bij plannen van de overheid of particuliere initiatiefnemers betrokken te worden. Professionele input, begeleiding en een zorgvuldig proces is daarbij essentieel. In de Omgevingswet is brede participatie een belangrijke voorwaarde voor snellere en bredere plan en besluitvorming. Dat geldt ook voor initiatiefnemers van plannen, zoals projectontwikkelaars en bouwers. Bij een particulier initiatief organiseert de initiatiefnemer het participatieproces. De gemeente kijkt op maat welke ondersteuning daarbij vanuit de gemeente nodig is, afhankelijk van de kennis en ervaring van de initiatiefnemer.

Samenwerking met anderen

De regio is belangrijk en vertoont veel samenhang met Zwolle, bij de aanpak van verschillende opgaven hebben we elkaar nodig. D66 wil dat de omgevingsvisie daarom in afstemming met de regio opstellen.

Staan voor natuurwaarden

Met de omgevingsvisie wordt invulling gegeven van de verschuiving van de verantwoordelijkheid voor natuur van provincie naar gemeente. Voor Zwolle biedt dit de kans om de koppositie die wij nu al hebben, verder vorm te geven.

Bij nieuwe ontwikkelingen in de binnenstad (ruimtelijke ontwikkelingen, nieuwbouw, verbouw), wil D66 voorwaarden stellen aan klimaatbestendig bouwen door rekening te houden met waterretentie en –afvoer, groen aanbrengen voor warmtereductie, schaduw en biodiversiteit.

Luchthaven Lelystad

De uitbreiding van Lelystad Airport als burgerluchthaven dient zorgvuldiger en transparanter te geschieden. Waar zaken niet goed zijn gegaan, moet besluitvorming opnieuw en altijd democratisch gelegitimeerd. Dat begint wat D66 Zwolle betreft met een duidelijk beeld van de meest optimale routes op basis van in kaart te brengen milieueffecten en het informeren en betrekken van Zwolle en haar omgeving.

9. Een fijne woning voor iedereen

Zwolle groeit en heeft dus meer woonplekken nodig. D66 wil daarom meer woningen bouwen in de bestaande stad, inclusief hoogbouw. Als we de stad uitbreiden dan willen we dat doen zonder natuurwaarden te schaden, en als dat kan willen we deze met woningbouw zelfs versterken. De groene stadsranden zijn waardevol voor Zwolle.

De groei van de stad vraagt op de eerste plaats om meer woningen. In Zwolle verdient iedereen een betaalbare, duurzame en passende woning. De realiteit is echter weerbarstig. Zelfs zonder de verwachte groei van de stad is er op dit moment al een tekort aan woningen. D66 wil dat wonen in Zwolle voor iedereen toegankelijk is. Met meer mogelijkheden voor huishoudens met een middeninkomen. Daarom zijn meer betaalbare huur- en koopwoningen een prioriteit de komende vier jaar.

Passend en flexibel aanbod

Woningen moeten passen bij de behoefte van mensen, duurzaam en toekomstbestendig zijn en zoveel mogelijk flexibel in gebruik en inrichting. We willen geen dertien in een dozijn architectuur, maar onderscheid en hoge kwaliteit. Dit is een opdracht aan projectontwikkelaars en corporaties.

Om efficiënt gebruik te maken van de bestaande stad moeten leegstaande kantoorpanden op grotere schaal worden omgebouwd tot woningen. Ook woningdelen en woningsplitsen moet eenvoudiger worden, mits dit de leefbaarheid in de buurt niet aantast. D66 wil Zwollenaren zoveel mogelijk in staat stellen om zelf hun huis te bouwen. Dat betekent: meer ruimte voor zelfbouw, zoals huizen in collectief particulier opdrachtgeverschap (CPO) en experimenten met innovatieve woonvormen, zoals co-housing en ouderenwoongroepen. Tiny Houses zien wij graag komen, zeker als mensen hier zelf enthousiast initiatief voor nemen willen wij helpen met realisatie. We hebben ook oog voor de veranderende woonwensen van ouderen. Zij willen steeds vaker zo lang mogelijk zelfstandig blijven. Daarom zullen we meer passende seniorenwoningen moeten bouwen die op termijn flexibel omgebouwd kunnen worden voor andere doelgroepen. Ook in woningbouw is D66 voorstander van vermindering van regels. We willen de mogelijkheden om welstandsvrij te bouwen uitbreiden.

Eerlijke kans op een sociale huurwoning

Wij willen dat iedereen met een laag inkomen een eerlijke kans krijgt op een sociale huurwoning. De wachtlijsten voor sociale huurwoningen moeten worden opgeschoond. Er staan namelijk veel mensen op die niet meer op zoek zijn naar een sociale huurwoning of er geen recht meer op hebben. Dit vertroebelt het maken van zinvol beleid. Over het opschonen van de lijsten willen we dat de gemeente met woningcorporaties afspraken maakt.

Betaalbare huur- en koopwoningen

Het tekort aan betaalbare huurwoningen in de vrije sector heeft ervoor gezorgd dat mensen meer dan een jaar lang moeten wachten op een sociale huurwoning. Op zich zijn er genoeg sociale huurwoningen; maar deze worden geregeld bezet gehouden door

Zwollenaren die daar inmiddels eigenlijk teveel voor verdienen. Zij zouden graag doorstromen naar een woning in de vrije sector, maar die zijn er onvoldoende. De doorstroming op de woningmarkt moet de komende periode echt op gang worden gebracht. Voor ieder nieuwbouwproject hetzelfde verplichte stad brede percentage sociale woningen hanteren, is daarbij een achterhaalde manier van denken. Veel liever kijken wij naar wat per wijk of buurt nodig is aan sociale huur, maar ook aan betaalbare huur- en koopwoningen.

Grondstoffen: niet weggooien maar hergebruiken

Afval is tegenwoordig in eerste instantie een grondstof. Dit past bij circulair denken waarin Zwolle nog nodige stappen moet nemen. Initiatieven van inwoners en bedrijven om nog meer meerwaarde uit de stad te “delven” stimuleren we als dat nodig is.

Minder verspillen en vervuilen

Het terugdringen van restafval heeft de komende jaren prioriteit. Niet alleen omdat het moet vanuit regelgeving, maar ook omdat we zelf de ambitie hebben willen we het restafval in Zwolle halveren. Ervaringen elders laten zien dat alleen financieel beprijsen (Diftar) of belonen het restafval met grote stappen terug kan dringen. Om die reden zijn wij voor de invoering van een financiële maatregel. In de komende raadsperiode wordt een evaluatie verricht naar de effectiviteit van het omgekeerde inzamelen van huishoudelijk afval.

D66 wil zich inzetten voor het tegengaan van voedselverspilling: maak het mogelijk dat producten die (bijna) over de houdbaarheidsdatum zijn, op een verantwoorde manier gebruikt kunnen worden. Breng op lokaal niveau partijen in de keten met elkaar in contact en zorg ervoor dat de voedselverspilling (nu 30 – 50%!) wordt teruggedrongen.

10. Natuur in en rond Zwolle

De intrinsieke waarde van natuur staat voor ons voorop. Daarnaast heeft natuur ook voor mensen toegevoegde waarde: het draagt bij aan leefbaarheid, gezondheid en economische activiteit. D66 streeft er naar de Zwolse natuur en biodiversiteit te behouden en versterken, ook voor volgende generaties Zwollenaren. We willen de natuur beschermen en een duurzame impuls geven, iedere inwoner kan daarbij helpen.

Wetgeving in vertrouwde handen

Met de inwerkingtreding van de Wet natuurbescherming per 1 januari 2017 is de rol van de gemeente belangrijker geworden. D66 vindt dat de gemeente Zwolle zelf gedegen ecologische kennis moet hebben om bij een omgevingsvergunningaanvraag te kunnen beoordelen of een aanvraag volledig is.

Natuurgebieden koesteren

Binnen de gemeentegrens liggen diverse kleine en grote natuurgebieden, waarvan enkele zijn aangewezen als Natura 2000-gebied of begrensd zijn als Natuurnetwerk Nederland (o.a. IJssel, Zwarte Water en de Vecht).

Hoewel de gemeente Zwolle zelf weinig natuur in beheer heeft, ziet D66 voor de gemeente wel een belangrijke rol in de bescherming van deze gebieden. Dit kan met name door kritisch te zijn ten aanzien van plannen of projecten die negatieve effecten kunnen hebben op deze gebieden. D66 wil tevens dat plannen of projecten waar de gemeente zelf bij betrokken is, niet leiden tot negatieve effecten op natuur of wanneer dit niet te voorkomen is, dat vooraf gecompenseerd wordt.

Flora en fauna van Zwolle beschermen en versterken

In Zwolle komen nog diverse zeldzame plant- en diersoorten voor, waarvan kievitsbloem en knoflookpad bekende voorbeelden zijn. In de stad komen echter ook nog veel andere minder bekende soorten voor, waaronder enkele soorten die voor hun overleving afhankelijk zijn van een stedelijke omgeving zoals vleermuizen en vogels als huismus en gierzwaluw. Wij vinden dat zowel zeldzame als algemene en bekenden en minder bekende flora en fauna hun plek moeten houden of krijgen in de gemeente. Het is daarom belangrijk dat bij plannen, projecten, inrichting, beheer en onderhoud op voorhand rekening gehouden wordt met het behoud van flora en fauna. Het doel hiervan is de waarde van de stad voor plant- en diersoorten te vergroten. Daarnaast wordt het voor burgers eenvoudiger om maatregelen toe te passen en kunnen kosten worden gereduceerd. Voor de typisch Zwolse soorten moet ondersteuning komen om ze ook voor de toekomst te behouden.

Concreet betekent dit dat wij het als gemeentelijke taak zien om burgers of initiatiefnemers te informeren, handvatten te bieden voor maatregelen en toe te zien op de toepassing hiervan. Ook willen wij een gemeente zijn waar helemaal geen pesticiden gebruikt meer worden en dit ook promoten.

Hart voor natuur met visie

Voor het behoud en de versterking van natuur, onder andere om aan bovengenoemde paragrafen praktische invulling te geven, wil D66 dat een gemeentelijke natuurvisie opgesteld wordt. Hierin wordt vastgelegd welke waarden de stad heeft en hoe deze versterkt kunnen worden. Hierdoor wordt inzichtelijk wat de samenhang is in de stad, waar soorten voor (kunnen) komen en waar maatregelen effectief zijn. Ook willen we dat in bestemmingsplannen voorwaarden zijn opgenomen om natuur te behouden en te versterken. Een natuurvisie maakt daarnaast inzichtelijk waar het effectief is om barrières op te heffen (faunapassages, lanen, bomenrijen, aangepaste verlichting, etc). Zo weten Zwollenaren welke opgave er voor hen ligt. Tot slot willen wij natuur inclusief bouwen stimuleren, waarbij de gemeente zelf het goede voorbeeld stelt.

Inwoners betrekken

Een belangrijke pijler voor natuurbescherming is kennis en begrip. Wij vinden daarom belangrijk dat burgers en initiatiefnemers goed en tijdig geïnformeerd worden, zodat verrassingen uitblijven en (onbedoelde) schade voorkomen kan worden. De gemeente heeft daarom een faciliterende en informerende rol richting burgers over natuur, soorten, beheer, verspreiding en ondersteuning. Dit wordt ook opgenomen in de eerdergenoemde natuurvisie.

Vanzelfsprekend werken we in de uitvoering en ontwikkeling van het natuurbeleid in de stad zo veel mogelijk samen met de verschillende (Zwolse) organisaties, waaronder Natuur en Milieu Overijssel (NMO).

Natuur- en milieueducatie speelt een belangrijke rol. Door kinderen de waarde en kwetsbaarheid van natuur en milieu meegeven, in de natuur en niet alleen in het klaslokaal, draagt op lange termijn bij aan natuur-, milieu- en klimaatwinst.

Diervriendelijkheid

We zijn als mens niet alleen verantwoordelijk voor onze natuur en leefomgeving, maar we moeten ook waken over het welzijn van dieren. In de Omgevingsvisie die Zwolle de komende periode gaat opstellen willen we daarom niet alleen uitgebreide aandacht voor de bescherming van mens, natuur en milieu, maar ook voor dieren.

Ook waken we over het welzijn van gedomesticeerde dieren. Dat betekent dat dierenopvang en de Dierenambulance in de regio Zwolle over voldoende financiële middelen moet beschikken. Met effectieve steun van de gemeente kunnen de doorgaans vele vrijwilligers door samenwerking zorgen voor goede opvang van dieren. De gemeente staat open voor nieuwe projecten, zoals de opvang van dieren uit huiselijk geweldsituaties en initiatieven als Dutch Cell Dogs waarmee zowel gedetineerde als asielhond uit zijn isolement wordt gehaald.

D66 is tegen het gebruik van dieren voor entertainment; roofvogelshows en circussen met (wilde) dieren zijn in Zwolle voorgoed verleden tijd.

11. Een levendige binnenstad

In onze visie is de binnenstad aantrekkelijk als deze een levendige ontmoetingsplek voor iedereen is. De publieke ruimte speelt hierin een belangrijke rol, deze moet voldoende ontmoetingsplekken hebben. Ook plinten (begane grond) van gebouwen zorgen voor levendigheid als zij binnen en buitenruimte verbinden. Daarnaast willen we een klimaatbestendige binnenstad met veel groen, water en verrassing. Wij staan voor een mooie stad (we kiezen voor kwaliteit), waar mensen plezier kunnen maken en veel kunnen ontdekken zowel cultureel als qua horeca- en winkelaanbod. We kijken vooruit en tonen lef!

Structurele ingrepen voor de toekomst

Soms zijn grote ingrepen nodig om klaar te zijn voor de toekomst. Als er ingrepen nodig zijn in de structuur van de binnenstad, willen wij deze onderzoeken. We hebben een aantal ideeën die hiervoor in aanmerking zouden kunnen komen:

- Slopen onaantrekkelijke gebouwen zoals in het Broerenkwartier (Xenos/oud V&D) om nieuwe plannen ruimte te geven. Structurele ingrepen zijn hier nodig;
- Noordereiland een plek om te wonen en te werken in bijvoorbeeld open ateliers, expositieruimtes en werkplaatsen of een plek voor een eigentijds foodconcept (met ruimte voor meerdere functies);
- Plinten van gebouwen in binnenstad en stadsrand samen met eigenaren verlevendigen;
- Het bezoekersaantal naar de Sassenstraat vergroten door de doorgang van het Grote Kerkplein naar Sassenstraat weer open te maken en in het stadhuis (waar nu fracties zitten) ruimte voor horeca, winkels en ateliers/werkplaatsen te maken, verbeterde routing, ingrepen in de publieke ruimte en het toevoegen van parkeerplekken voor fietsers;
- Kamperstraat en Ossenmarkt een impuls geven, aan twee kanten is er een te smalle stoep en we willen kijken of de Ossenmarkt met de Peperbus beter ontsloten kan worden.

Levendig en vrij, zonder knellende regels

We willen dat de gemeente, die in afgelopen periode al veel knellende regels heeft afgeschaft, ruimte blijft geven aan (ook kleiner) initiatief (vooral horeca en kunst) en ondernemerschap door afschaffen van beperkende regels/lasten zoals verplichte sluitingstijden. Vanzelfsprekend in balans met de kwaliteit die we ook willen zien in de binnenstad. Ondernemers dragen daaraan bij. Ook willen we meer speelplekken in de binnenstad en kunst in de openbare ruimte.

De Grote Kerk als baken

We zien de Grote Kerk als baken van kunst en cultuur, ontmoeting en publiek debat, studeren en talentontwikkeling en willen investeren in benodigde toekomstbestendige verbouwingen.

Verlichting biedt kansen

Dankzij D66 komt er een innovatief en multifunctioneel verlichtingsplan. Dit kan ook nuttig zijn voor het verbeteren van de routing, ook naar al die verrassende plekken die nu nog weinig bezocht worden. Ook komt het de veiligheid ten goede.

Bereikbaarheid en parkeren praktisch beter maken

De bereikbaarheid van de binnenstad is belangrijk. Voor bezoekers die met het openbaar vervoer onze stad bezoeken, moet de overgang van station en bushaltes naar de binnenstad makkelijk zijn. Voor fietsers moet het huidige parkeerbeleid minder rigide worden gehandhaafd. Wij willen dat bezoekers die met de auto naar de binnenstad komen snel en efficiënt een parkeerplaats vinden langs de rand van de binnenstad, want de binnenstad wordt wat D66 betreft autoluw. Het fietsgebruik willen we stimuleren en auto- en scootergebruik ontmoedigen of zelfs verbieden.

Het dubbel parkeren in de binnenstad moet opnieuw bekeken worden. We willen op maat kijken welke zones het wel en niet kan. De avondfunctie kan vaak niet dubbel gebruikt worden, want bewoners hebben dan de parkeerplekken nodig. Van de bezoekersspas willen we een 24-uurspas maken voor gasten die blijven slapen. Het aantal parkeerplaatsen voor elektrische auto's zal worden uitgebreid. Het aantal laadpunten zal de komende jaren meegroeien met de toename van het aantal elektrische auto's. Stimuleren van elektrische scooters, elektrische snorfietsen en e-bikes en/of het weren van benzine scooters/snorfietsen, vooral in de binnenstad. De winst voor milieu en volksgezondheid is enorm.

Klimaatbestendige binnenstad

Wat voor de hele stad geldt, gaat ook op voor de binnenstad. Het moet een fijne plek zijn en dat is een plek waar het niet bloedheet is. D66 wil de binnenstad van Zwolle meer hittebestendig maken door het meer en efficiënter toepassen van groen en water. Bomen (mits de juiste soort) zorgen voor schaduw en vormen daarmee een temperatuurbuffer maar bieden ook direct schaduw voor bewoners en bezoekers.

Ingrepen die we zouden willen doen zijn een klimaatbestendige, kwalitatief hoogwaardige nieuwe bestrating in de Diezerstraat. Ook willen we meer groene daken en wanden en Park de Wezenlanden meer doortrekken naar de binnenstad.

Weren van oude dieselauto's in de binnenstad (zie recent voornemen van Arnhem om dieselauto's van vóór 2004 uit de binnenstad te weren).

Maak water zichtbaar

D66 wil de aanwezigheid van water zichtbaarder maken, waarmee het bewustzijn van dat we nabij het water leven vergroot wordt. Neerslagwater willen we opvangen en - waar dit nuttig is - laten infiltreren in de bodem of afvoeren naar het watersysteem. Zo wordt het ontkoppeld van het afvalwater. Retentie en afvoer kan op een speelse wijze vormgegeven worden door (verlaagde) pleinen of bekkens die bij mooi en droog weer fungeren als ontmoetingsplek, maar bij hoge neerslagpieken vol kunnen lopen met water. Initiatieven voor het hergebruik van regenwater voor doorspoelen van toilet en beregenen van de tuin worden gestimuleerd. Ook ligt de stad nu op veel plekken met de rug naar de gracht, door de aantrekkelijkheid en bereikbaarheid van de gracht en de oevers te vergroten levert een kwaliteitswinst op voor de hele binnenstad.

12. In vrijheid jezelf kunnen zijn

Wij willen als stad blijvend voorlopen op het gebied van vrijheid en inclusie. D66 heeft zich in de afgelopen jaren sterk hiervoor gemaakt.

Mensenrechtenstad

De rechten voor de mens gelden voor iedereen, altijd en overal. Ze beschermen tegen macht en willekeur van de overheid, en zorgen dat iedereen in menselijke waardigheid kan leven. Op initiatief van D66 is Zwolle recent Shelter City geworden.

Mensenrechtenverdedigers die in hun land worden bedreigd kunnen hier op adem komen en hun werk voort kunnen zetten. Wij willen dat Zwolle Shelter City blijft en dit meer laat zien.

Racisme en discriminatie zijn onacceptabel

Racisme en discriminatie zijn in Zwolle onacceptabel. Iedereen in Zwolle is gelijkwaardig. Ongeacht je etnische afkomst, religie, beperking, gender, seksuele voorkeur, leeftijd of opleiding. We willen in Zwolle een Antidiscriminatie Agenda opstellen. Het is belangrijk dat de gemeente in de uitvoering van deze agenda samenwerkt met partners uit de samenleving. Veel mensen voelen zich gediscrimineerd. Tegelijk weten we dat nog lang niet alle mensen discriminatie melden. Om discriminatie beter in kaart te brengen, moet de meldingsbereidheid van mensen omhoog. Het is belangrijk dat de gemeente, maar ook overheidsdiensten zoals de politie en de brandweer zelf het goede voorbeeld geven. Diversiteit binnen deze organisaties verdient meer ambitie. Een initiatief als Roze in Blauw – dat zich inzet voor LHBTI-personen binnen en buiten het politiekorps - is hier een goed voorbeeld van.

Etnisch profileren tegengaan

Wij willen leven in een stad waar je wordt beoordeeld op je daden en niet op je etniciteit of (risico)profiel. D66 verzet zich fel tegen etnisch profileren: dit werkt stigmatiserend en heeft geen bewezen invloed op de pakkans van daders. We willen samen met de politie een einde maken aan etnisch profileren. Zo voorkomen we dat vooroordelen een rol spelen in het politiewerk. Het gebruik van big data kan een negatief effect hebben, hier moet de gemeente alert op zijn.

Acceptatie LHBTI

Zwolle is een stad die op veel vlakken voorop loopt als het gaat om acceptatie van LHBTI- personen. Helaas voelen LHBTI-personen zich nog niet altijd geaccepteerd en veilig. Wij willen in Zwolle dat de gemeente zich inzet voor een omgeving waarin kwetsbare groepen zoals biculturele en religieuze LHBTI's en LHBTI-asielzoekers, -ouderen, mensen met een beperking en transgenders zich veilig en prettig voelen. Activiteiten en ontmoetingsmogelijkheden voor deze groepen worden ondersteund.

De gemeente bevordert dat zorginstellingen beschikken over een Roze Lopercertificaat voor LHBTI-vriendelijke zorg. Wanneer er in de gemeente een asielzoekerscentrum is, bevordert de gemeente de veiligheid van LHBTI's ook daar. Daarnaast willen we de zichtbaarheid bevorderen, dat bevordert acceptatie. De gemeente bevordert zichtbaarheid onder meer door evenementen te ondersteunen, door op Coming Out Dag en andere momenten de regenboogvlag te hijsen en met regenboogzebrapaden waarvan de eerste op initiatief van onder andere D66 al gerealiseerd is.

13. Democratisch en initiatiefrijk Zwolle

D66 gelooft in de representatieve democratie. Onze democratie waarbij kiezers hun volksvertegenwoordiging kiezen op basis van politieke idealen. In een democratie kun je jezelf zijn en kritisch zijn.

Gekozen burgemeester

In Nederland en dus ook in Zwolle kiezen mensen alleen indirect de 'macht'. Zo wordt het college van burgemeester en wethouders niet direct gekozen. D66 is voor meer invloed op directe macht en dus voor een gekozen burgemeester. Omdat we formeel gebonden zijn aan landelijke procedures, en een verkiezing niet mogelijk is zoeken we naar andere wegen en dagen we kandidaten uit zich openbaar te presenteren.

Ook vinden we dat mensen in de vier jaar tussen verkiezingen invloed moeten hebben, niet alleen op hun leefomgeving, maar ook op politieke besluiten. Hiervoor zijn een aantal manieren zoals het correctief referendum en de ruimte om initiatief te nemen, maar ook het simpelweg benaderen van onze fractie als er issues en ideeën spelen.

Investeren in lokale media

Het vertrouwen in de democratie is onverminderd groot. Het vertrouwen in de politiek is veel kleiner. Kritische burgers en onafhankelijke media zijn onmisbaar voor de democratie. Het houdt politici scherp en verplicht hen verantwoording af te leggen. Door onze manier van politiek bedrijven - transparant, open en benaderbaar, mensen te betrekken bij onze plannen en de het vinden van meerderheden in de gemeenteraad op inhoud – proberen wij het vertrouwen in de politiek te versterken. Daarnaast wil D66 onderzoeken of een lokaal fonds voor kwalitatief goede lokale onderzoeksjournalistiek van toegevoegde waarde zou zijn voor Zwolle.

Duidelijke informatie

D66 wil dat inwoners inzicht hebben in onderwerpen die in de gemeenteraad besproken worden en helderheid over de status (welke invloed kun je nog hebben) van stukken op de website van de gemeente. Zwollenaren moeten inzicht kunnen hebben in stemgedrag van raadsleden en partijen en vanuit het perspectief van de inwoner ingericht worden (wanneer kan je inspreken, etc.).

Referendum

D66 is voor democratische vernieuwing en voor het betrekken van mensen bij de besluitvorming van de overheid. Referenda mogen niet door politici gebruikt worden om te voorkomen dat zij moeten doen waarvoor zij gekozen zijn: het volk vertegenwoordigen en besluiten nemen. D66 is dus tegen referenda die door de overheid zelf 'van bovenaf' uitgeschreven worden. Eerst moet de gemeenteraad kiezen, daarna kunnen kiezers dat, als zij willen, corrigeren. Daarom willen we dat mensen de mogelijkheid hebben om zelf ('van onderop') een referendum te organiseren en is daarom voorstander van het bindend correctief referendum voor onderwerpen die de hele stad raken.

Digitaal mee beslissen

Het belang van lokale democratie is groter geworden, immers de gemeente heeft veel meer verantwoordelijkheden gekregen. D66 vindt het tijd voor een experiment. Wij vinden het belangrijk dat mensen invloed hebben op hun leefomgeving en willen inwoners van Zwolle meer invloed geven op de directe besluiten die de gemeenteraad neemt. Het huidige stelsel kent tekortkomingen die door nieuwe technologie weggenomen kunnen worden. Zorgvuldige afweging van belangen blijft belangrijk, nieuwe technologie kan dat ondersteunen. Wij denken dat we de betrokkenheid van mensen kunnen vergroten door in te spelen op de behoefte aan meer directe inspraak. Het zal best lastig zijn, maar we moeten onderzoeken hoe onze democratie er in het internettijdperk uit kan zien. De onderwerpen/besluiten die hiervoor in aanmerking komen, kunnen mensen zelf bepalen.

Initiatiefrijke Zwolle geeft ideeën de kans!

Dankzij D66 is in Zwolle sinds 2014 het programma Initiatiefrijke Zwolle gestart. Wij vinden het belangrijk dat er ruimte is om je plannen waar te maken, om bij te dragen aan jouw leefomgeving. En we vinden dat de gemeente de creatieve en vindingrijke kracht van Zwolle moet benutten.

Iedereen met ideeën voor Zwolle, die bijdragen aan de ambities van de stad, kan het initiatief nemen dit idee waar te maken. De gemeente geeft ruimte en helpt bij de realisatie. Binnen het Stadsontwikkelfonds is financiële ruimte voor initiatieven. Initiatiefnemers moeten voor democratisch draagvlak voor hun initiatief zorgen en belangen afwegen (afhankelijk van het initiatief op wijk of stadniveau).

Om Zwollenaren te stimuleren en te ondersteunen bij hun initiatieven is een digitaal platform ingericht. Daarnaast richten we ons op onze eigen gemeentelijke organisatie door te investeren in houding en gedrag van ambtenaren. Zodat initiatiefrijk werken het gewone werken wordt. Ook kijken we kritisch naar onze procedures, processen en regels. Obstakels willen we wegnemen door te versoepelen of een andere weg te zoeken zodat we het initiatief wél kunnen realiseren. D66 wil sowieso kijken naar de toegevoegde waarde van regels en regelingen. Deze worden beoordeeld op naleefbaarheid/controleerbaarheid en de verhouding tussen kosten en opbrengsten.

Ook mensen die geen initiatief nemen zou de overheid “mee moeten nemen” als het gaat om invloed op je leefomgeving, bijvoorbeeld door placemaking.

Aanhaken bij regionale opgaven en democratie

Punt van aandacht is de democratische legitimiteit van regionale samenwerking.

Raadsleden moeten meer sturing kunnen geven aan beleidsprogramma's die regionaal opgesteld worden. De activiteiten van de regio kunnen transparanter en toegankelijker worden gecommuniceerd naar raadsleden en geïnteresseerde burgers. Tijdens het vormgeven van projecten moet in een vroeg stadium actief gezocht worden naar input vanuit de raden. Daarnaast blijven onze raadsleden aangehaakt bij regionale ontwikkelingen middels afstemming tussen raadsleden uit verschillende gemeenten.

14. Ambities voor kunst en cultuur

Kunst en cultuur is wat ons onderscheidt en verbindt, als individu en als groep. Aan de basis van onze visie staan, naast de waarde van kunst in zichzelf, drie kernwaarden van kunst en cultuur. Kunst draagt bij aan:

- **De ontplooiing van ieder individu;**
- **Een open, democratische en pluriforme samenleving;**
- **Actuele maatschappelijke thema's, onze economie en werkgelegenheid.**

Zwolle is toe aan een 'next level'. We groeien en zijn inmiddels toonaangevend op verschillende gebieden. Ook de Zwolse kunstsector mag een stap maken! De impact mag groter, de artistieke kwaliteit zichtbaarder en we moeten reputatie opbouwen richting landelijke fondsen. D66 wil daarom investeren in kunst en in de creatieve sector die in Zwolle door ons onderwijsaanbod zo sterk is, maar nog niet zichtbaar genoeg. We willen een diversiteit en hoogwaardig aanbod en we willen experiment.

Een van onze uitgangspunten is 'Denk en handel internationaal,' wij zien voor Zwolle dan ook een bloeiend kunstklimaat dat ook buiten de stad gezien en gewaardeerd wordt. Museum de Fundatie laat zien dat dit kan. Om dit te bereiken is het belangrijk dat de gemeente uitstraalt dat kunst belangrijk is, dat zij dit met wet- en regelgeving stimuleert en letterlijk ruimte geeft.

Kunst in de publieke ruimte maakt stad leuker

Een inspirerende leefomgeving zorgt ervoor dat inwoners zich thuis voelen in hun buurt, er trots op zijn, en zich daardoor ook betrokken en verantwoordelijk voelen voor hun directe leefomgeving. Kunst in de openbare ruimte draagt bij aan verrassing en verwondering. Zwolle kiest altijd een beetje behoudend en daarom is het tijd om een uitdagende stadscurator aan te stellen die Zwolle en haar bezoekers uit heel Nederland en daarbuiten verrast met kunst in de openbare ruimte.

Meer atelierruimte

Fysieke ruimte voor ateliers in de binnenstad of aan de randen zorgt voor verrassing en plezier, het maakt de stad levendig en de discussie over kunst bevorderen. Er is een tekort aan ruimte voor kunstenaars en dit willen we veranderen. Er moet beleid voor komen en we willen structureel inzetten op ruimtes in zowel de periferie als in de binnenstad. We denken aan de stegen in de binnenstad en smalle straatjes, Ossenmarkt, de Spoorzone en de randen van de binnenstad. Oude gebouwen op industrieterreinen willen we transformeren tot plekken waar kunstenaars kunnen werken.

Een ondernemende cultuursector

D66 wil cultuurmakers de ruimte geven om te ondernemen. Spontane initiatieven willen we stimuleren, regelingen versimpelen. We roepen makers op om de publieke ruimte te claimen. Hierdoor wordt Zwolle aantrekkelijker, levendiger en verrassender. Daartegenover staat dat D66 kritisch kijkt naar de meerwaarde van gesubsidieerde instellingen. Dit beperkt zich niet tot het verdienmodel van deze organisaties, ook hun plek in de Zwolse samenleving (incl. het kunstveld) hoort hierbij. Sommige waarden zijn niet uit te drukken in harde bezoekcijfers of economisch rendement. Vaak is het zo dat

culturele initiatieven die erg waardevol zijn voor de samenleving niet mogelijk zijn zonder extra ondersteuning. Om ondernemerschap te versterken willen we knellende regels wegnemen en dat de gemeente een goed opdrachtgever is die het werkveld goed kent.

De culturele basisinfrastructuur van Zwolle moet goed benut worden. De verbinding, ontmoeting en samenwerking tussen gesubsidieerde instellingen en jonge makers is waardevol. Het biedt de instellingen vernieuwingskracht en helpt jonge makers met professionalisering. D66 wil samenwerking met jonge makers in de subsidievoorwaarden van de gesubsidieerde instellingen opnemen en faciliteren.

Cultuureducatie: 21^e-eeuwse vaardigheden voor elk kind

In een open samenleving die ruimte biedt voor onderzoek, reflectie en experiment, kan en mag iedereen zich op zijn of haar eigen wijze ontplooiën. Creativiteit, de bron van kunst en cultuur, speelt hierin een essentiële rol en dat begint op de lagere school.

In Zwolle krijgt iedereen de kans zich te ontplooiën en zijn of haar talent te ontwikkelen. De functie van Zwolle voor de regio is groot, ook op dit vlak. Daarom is het des te belangrijker dat de overheid ruimte geeft aan het onderwijs en aan de kunstsector om deze ambitie blijvend waar te maken. Tijdens basisschooltijden zouden alle Zwolse kinderen aan kunst en cultuur moeten doen in doorlopende leerlijnen en met alle disciplines in aanraking moeten komen. De inzet en verantwoordelijkheid van scholen is hierbij randvoorwaardelijk.

We willen leerkrachten voldoende op de hoogte brengen van het Zwolse culturele aanbod buiten school. De zichtbaarheid van het aanbod willen we groter maken. Ook willen we werken aan kwalitatief goed buitenschools aanbod voor die leerlingen die hun talent verder willen ontwikkelen, ook als zij 'buiten de lijntjes kleuren'. Het is belangrijk dat Zwolle ervoor zorgt dat het buitenschoolse aanbod ruimte krijgt: toegankelijk en divers.

15. Veiligheid, vrijheid en privacy

Onze grote drijfveer is vrijheid: positieve vrijheid die een ander niet schaadt. Deze vrijheid kan alleen ontstaan als er een fundamenteel sterke rechtstaat en democratie is. Die hebben wij gelukkig in Nederland, deze staat echter continue onder druk door bijvoorbeeld terrorisme en is in beweging door nieuwe technologie en internet.

Een veilige stad

In Zwolle werken we samen aan een veilige toekomst. Zo daalt het aantal burgers dat te maken krijgt met vandalisme en geweldsdelicten sinds 2002. Tegelijkertijd voelen mensen zich niet altijd veiliger. Wij waarderen inwoners die hun eigen veiligheid willen verbeteren. Veel problemen moeten echter gewoon door gemeente en de politie worden aangepakt. Het Buurt-voor-Buurt onderzoek is een goed middel om problemen te signaleren en aan te pakken (soms met pop-up politiebureaus). Ook door effectief gebruik van de juiste verlichting in de openbare ruimte neemt het veiligheidsgevoel van mensen toe. Wij vinden dat de gemeente meer moet investeren in goede verlichting, zonder onnodig energie te verspillen.

We zien in Zwolle dat de betrokkenheid van inwoners bij hun buurt zich verder ontwikkelt door de opkomst van bijvoorbeeld 'buurt-WhatsApps'. Dit versterkt de sociale betrokkenheid veel meer dan defensieve middelen als camera's. Het geeft de inwoners van Zwolle zeggenschap over hun eigen wijk en dat geeft zekerheid en vertrouwen in een veilige leefomgeving.

De politie zichtbaar en benaderbaar

De politie IJsselland waarborgt de veiligheid van de inwoners van Zwolle. De politie moet daarom goed zichtbaar zijn op straat en op een laagdrempelige manier te benaderen zijn. Projecten als 'politiekids' en de agent die betrokken is bij het sociaal wijkteam of het Centrum voor seksueel geweld in de Isala laten zien dat de Politie meedenkt en er voor je is.

Geen onnodige inzet geweldsmiddelen en camera's

Als het gaat om de inzet van geweldsmiddelen, zoeken we in Zwolle altijd naar inzet van het minst ingrijpende, doch meest effectieve middel en lopen we niet voorop als het gaat om pilots. We zijn zuinig op onze vrijheden en offeren ze niet doelloos op voor schijnveiligheid.

Niet alleen de inzet van camera's ten behoeve van veiligheid moet zorgvuldig en beargumenteerd gebeuren, ook particuliere camera's die gericht zijn op de openbare ruimte verdienen aandacht. Wanneer iedere inwoner in principe zijn eigen camera op kan hangen, hoe openbaar is de openbare ruimte dan nog? Het gebruik van de openbare ruimte door mensen moet vrij kunnen zijn, niet ingeperkt door het gevoel permanent bekeken (of vastgelegd) te worden.

Privacy gewaarborgd

De gemeente gaat zorgvuldig om met de (geleende) gegevens van haar inwoners. Bij nieuw beleid zorgt zij altijd voor een privacy impact assessment. Deze werkwijze moet binnen het ambtelijk apparaat vanzelfsprekend zijn. Bij de implementatie van nieuwe of aangepaste processen en systemen is privacy een van de voorwaarden in het ontwerp (privacy by design). De gemeente maakt het mogelijk betaald te parkeren zonder kenteken in te hoeven voeren en registreert geen kentekens in de door haar geëxploiteerde parkeergarages. Zorgvuldige omgang met privégegevens willen we garanderen met een aparte portefeuille in het college.

Softdrugs

D66 pleit in de gemeenteraad van Zwolle al jaren voor een uitbreiding van het gedoogbeleid. Daar is aangepaste wetgeving voor nodig. Tot die tijd vraagt Zwolle om meer vrijheid voor gemeenten om wietteelt te reguleren. Wat ons betreft kan de gemeente zelf nu al onderzoek doen naar mogelijkheden voor reguleren en deelname aan experimenten. Zwolle wil zich daarbij actief opwerpen binnen de Vereniging Nederlandse gemeenten om een pilot uit te voeren.

16. Smart city biedt kansen

Technologie biedt volop kansen. Het gebruik van Big Data bijvoorbeeld, de stad als een groot informatiesysteem, een zogenaamde smart city. Zwolle loopt daarin terecht voorop. Echter, D66 is niet alleen een partij van vooruitgang, maar ook een partij die staat voor vrijheid. Niet alles wat technisch mogelijk is, is wenselijk. Het belang dat gediend wordt moet altijd helder zijn. Wij zijn scherp op persoonlijke vrijheid en privacy en zeer waakzaam als het gaat om de impact van beleid en uitvoering op onze vrije democratische samenleving.

We bewaken persoonlijke gegevens met het verplichte privacy impact assessment en met het genoemde privacy by design. Daarnaast moet bij persoonsgegevens ook een 'ethisch impact assessments' worden uitgevoerd. Hiermee worden schadelijke maatschappelijke effecten door profileren voorkomen en gaan we vroegtijdig datadiscriminatie tegen. De gemeente moet altijd uitleg kunnen geven over de keuzes die tot stand zijn gekomen op basis van geautomatiseerde besluitvorming.

Open Data zorgt voor een transparante, controleerbare overheid. Persoonlijke, vertrouwelijke en bedrijfsgevoelige informatie zijn vanzelfsprekend uitgezonderd. Waar mogelijk moet data real time en zonder tussenkomst beschikbaar zijn (open by design).

Digitale veiligheid

De gemeente beheert veel gevoelige informatie van haar burgers. Door een steeds professionelere cybercriminaliteit staat de overheid voor de uitdagende taak vertrouwelijke data uit de handen van criminelen te houden. Om hierin te blijven slagen moet digitale veiligheid een hogere prioriteit hebben. Bij het beheer van systemen en processen en het uitvoeren van updates, maar ook in de hoofden en de gedragingen van medewerkers van de gemeente. Systemen die niet langer worden ondersteund door de leverancier en daarmee een risico vormen voor de veiligheid, worden zo snel mogelijk uitgefaseerd. Waakzaamheid is geboden, innovatieprojecten door de overheid op het gebied van ICT hebben dikwijls gefaald met overschreden budgetten en slecht functionerende systemen als resultaat. Juist door deze geschiedenis en het imago dat de overheid op het gebied van ICT gekregen heeft is de behoefte aan transparantie en efficiëntie groter dan ooit. Nieuwe technologieën als blockchain en distributed-ledger-technology kunnen in deze behoeftes voorzien. Waar burgers nu nog geen andere keuze hebben dan te moeten vertrouwen in de zorgvuldigheid en voorzichtigheid waarmee de gemeente omgaat met data en de (veiligheids)systemen die de gemeente gebruikt kunnen technologieën als blockchain veiligheid garanderen. Deze technologieën zorgen voor een doorbraak in mogelijkheden binnen de informatie- en communicatietechnologie ten behoeve van onder andere digitale veiligheid, privacy, transparantie en fraudebestrijding. Op dit moment lopen er ongeveer 25 pilots met het gebruik van de blockchaintechnologie bij de Nederlandse Overheid. D66-Zwolle is enthousiast over deze ontwikkelingen en staat welwillend tegenover pilots binnen de gemeente Zwolle.

17. Sport en bewegen

D66 wil sport stimuleren en toegankelijk houden voor iedereen. Het houdt je gezond, is gezellig en het daagt je uit om het beste uit jezelf te halen. Sportverenigingen, sporten in de buitenlucht, sporten bij commerciële aanbieders, lekker rennen langs de IJssel of topsport, wij zijn er trots op dat Zwolle het allemaal heeft.

Goede accommodaties

D66 vindt dat de gemeente een regiefunctie heeft in het sportaccommodatiebeleid, maar is terughoudend op het gebied van grond, opstallen, vervanging, groot onderhoud en beheer en exploitatie. Multifunctionaliteit, flexibiliteit om aan te sluiten op veranderende behoefte en streven naar optimale bezetting, dus ook in de daluren, zijn belangrijke aandachtspunten in de ontwikkeling van sportaccommodaties. Wij willen investeren in goede accommodaties en goede sportmogelijkheden in de publieke ruimte. Goede verlichting, bewegwijzering en inrichting zijn bij dat laatste van belang. Ook willen we sport op school stimuleren en groepen die minder makkelijk bewegen om welke reden dan ook helpen om toch te gaan sporten.

Een rijk verenigingsleven

Zwolle heeft een rijk verenigingsleven. Het georganiseerde verband waarin vrijwilligers mogelijk maken dat er in verenigingsverband kan worden gesport, is waardevol en uniek. D66 wil georganiseerd sporten faciliteren. Wij vragen verenigingen ook om zelf-initiatief en ondernemendheid te laten zien en een open en inclusief karakter te hebben voor alle groepen in onze samenleving.

D66 streeft naar gezonde, krachtige verenigingen. De afgelopen jaren hebben wij gezien dat verenigingen door te fuseren sterker en gezonder worden en beter in staat zijn in te spelen op de veranderende opgaven. Vaak leidt dit ook tot structureel lagere kosten en risico's voor de gemeente. Indien nodig moet de gemeente incidenteel geld beschikbaar stellen om financiële hobbels glad te strijken. De beoogde tariefstijgingen ingegeven in de periode 2014 – 2018 door noodzakelijke bezuinigingen gaan wat D66 betreft niet door.

Betrek sporters en sportondernemers bij het sportbeleid

In het huidige sportbeleid en de overlegstructuren is de focus nog te veel gericht op de traditioneel georganiseerde sport. Ongeorganiseerde sport en de commercieel georganiseerde sport zijn belangrijke partijen voor het sport- en beweegklimaat. Wij willen hen meer betrekken bij overleg en raadpleging over op te stellen lokaal sportbeleid en ook in de uitvoering van dit sportbeleid.

Sportondernemers spelen belangrijke rol

D66 wil dat sportondernemers worden erkend in de belangrijke rol en hun succes als het gaat om het in beweging zetten van grote groepen Zwollenaren. De meerderheid van de volwassen Zwollenaren sport in zelf of commercieel georganiseerd verband.

Lagere energierekening voor sportclubs

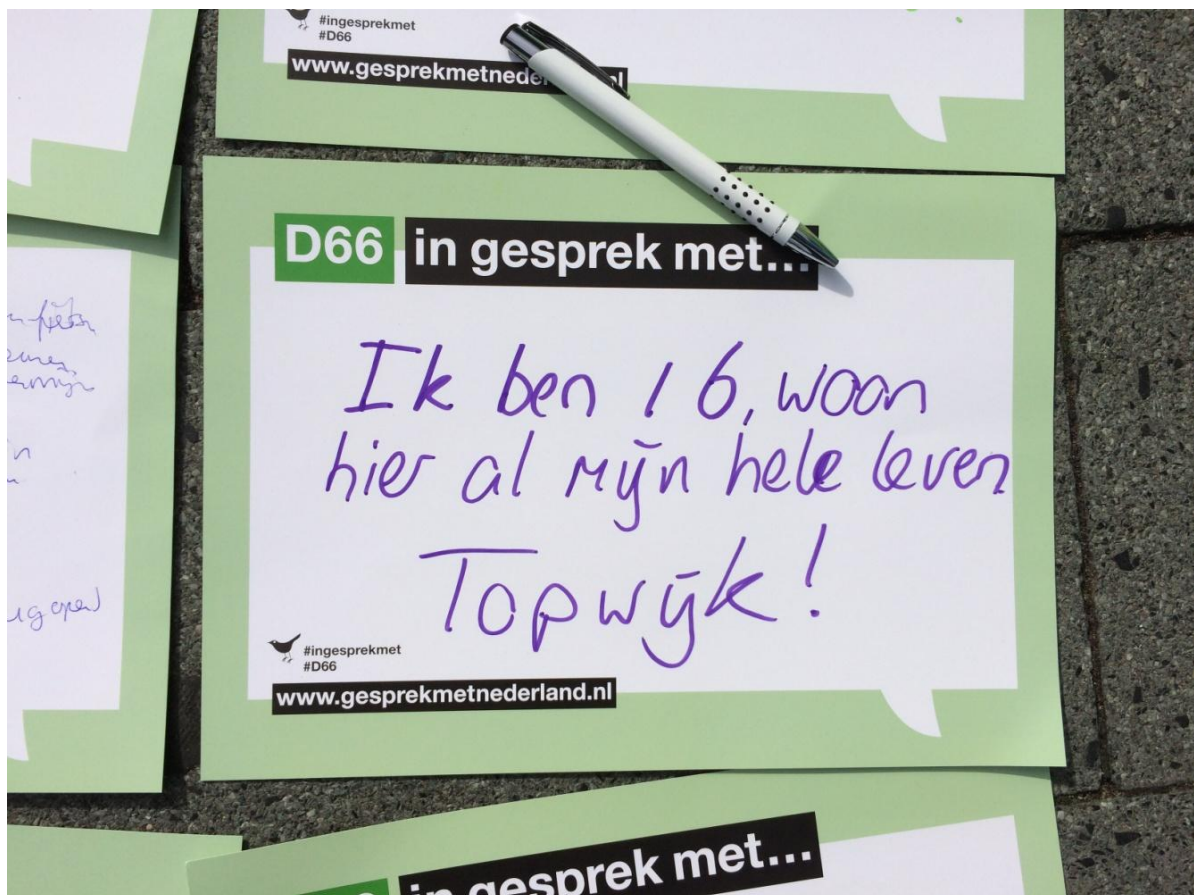
Verduurzaming is ook voor sportclubs interessant: uit cijfers van NOC*NSF blijkt dat verenigingen hun energierekening tot wel 15% kunnen laten dalen als ze werk maken van verduurzaming van hun accommodatie. Wij willen dat de gemeente dit stimuleert door kennis, advies en financiële middelen ter beschikking te stellen.

18. De wijken: bouwen aan de toekomst

Zwolle staat op een kantelpunt en moet strategische keuzen voor de toekomst maken. Klimaat, grondstoffen, energie, digitalisering en automatisering zijn allemaal thema's die grote impact hebben op mensen, steden en structuren. D66 is een toekomstgerichte partij en we pakken de kansen en problemen met alle beschikbare handen en denkkraft op.

Dat willen we ook doen met een wijkgerichte aanpak. In de diversiteit van de wijken ligt de kracht én de beperking. De samenhang en organisatiekracht is in Assendorp anders dan in Holtenbroek en weer anders in Berkum. De volgende thema's willen we in een actieprogramma per wijk onderbrengen op basis van inzicht dat we per wijk en buurt hebben:

- Kansengelijkheid. Laaggeletterdheid aanpakken en meer mensen aan het werk. Als meer werk gecreëerd kan worden in de wijken bij de strategische investeringen, dan willen we dat mogelijk maken. Bijvoorbeeld bij grondstoffen, energietransitie en wijkbeheer;
- Klimaataanpassingen, meer groen en slimme wateroplossingen tegen droogte. Hitte en wateroverlast in de Zwolse wijken;
- Alternatieve energie, meer zonnepanelen en gebruik windmolens. Slimme toepassingen voor opslag, delen en gebruiken van energie;
- Verbindingen: snel internet is cruciaal en Zwolle blijft daarin achter. Glasvezel is nodig tot aan de voordeur van woningen, bedrijven en instellingen (scholen!).

De aanpak verschilt per wijk en de partners ook. Soms hebben inwoners hulp nodig bij het organiseren. De gemeente Zwolle moet dan de kracht zijn die het mogelijk maakt. De gemeente stelt minimale eisen en schrijft geen organisatievorm of procedure voor. De gemeente mag wel eisen stellen aan het resultaat als ze financieel risico loopt.

In elke wijk speeltuinen

D66 blijft zich inzetten voor maatwerk in buurthuizen en speeltuinen. We zien de waarde van buurthuizen in zelfbeheer en zelfstandige speeltuinen; iedereen is gebaat bij de energie die daarbij vrijkomt. D66 vindt het belangrijk dat er natuurspeeltuinen zijn in alle wijken. Dit zijn de plekken waar kinderen kind en jongeren jong mogen zijn. Bovendien fungeren speeltuinen als belangrijke ontmoetingsplek voor bewoners en organisaties.

19. Financiën ruimte, vastgoed & grondposities

Na de crisis is er ook in de gemeentebegroting van Zwolle sprake van herstel. Dankzij een gedegen financieel beleid van het huidige college kunnen we nu investeren in de stad en hoeven er geen problemen uit het verleden te worden opgelost. D66 staat voor financiële gedegenheid en daarom wordt een scheiding van inkomsten en uitgaven en het voorzichtigheidsbeginsel gehanteerd. Meevallers worden pas geboekt als ze daadwerkelijk gerealiseerd zijn, tegenvallers worden afgedekt zodra we die zien aankomen. Reserves worden aangewend voor doel waar het voor staat en worden jaarlijks doorgelicht.

Sluitende begroting

D66 staat voor een sluitende gemeentebegroting. Als de inkomsten afnemen, dan moet de gemeente de uitgaven naar beneden bijstellen. In dat geval kan niet alleen worden volstaan met de 'kaasschaaf'-methode, maar moeten er ook duidelijke politieke keuzes worden gemaakt.

Rijksbudgetten leidend

Het rijk draagt in belangrijke mate bij aan de inkomsten van de gemeenten, en dus ook aan die van Zwolle. Als de rijksbegroting een oplopend tekort laat zien, bestaat het risico dat het rijk de gemeenten confronteert met bezuinigingen via het Gemeentefonds en andere (doel-) uitkeringen. Bij een verdere overdracht van rijkstaken aan de gemeenten dienen ook de bijbehorende budgetten te worden overgedragen; de nieuwe taken moeten zichzelf kunnen financieren. In beginsel leiden nieuwe taken dus niet tot extra bijdragen uit andere financiële middelen. Uitzondering zijn die gevallen waarin Zwolle bewust en op basis van eigen beleid kiest om meer te doen.

Woonlasten niet verhogen

De gemeentelijke woonlasten zijn in Zwolle van een voor Nederland acceptabel niveau. D66 vindt dat zij niet moeten worden verhoogd. Daar waar kostenverhogingen aantoonbaar het gevolg zijn van verdere verduurzaming van diensten en voorzieningen mogen deze worden doorberekend. Goedkoper werken door de gemeente wordt vertaald naar lagere tarieven en heffingen.

De vervuiler betaalt

Niet alleen de gemeente moet zuinig zijn met gemeenschapsgeld, dat geldt ook voor de Zwollenaar. Door kosten transparant te maken proberen we het kostenbewustzijn te verhogen.

Minder maar beter onroerend goed

Zwolle heeft veel onroerend goed (gebouwen, gronden, water etc.). D66 is een voorstander van het actief afstoten van onroerend goed dat niet direct een maatschappelijk doel dient, uitgezonderd monumentale gebouwen.

Wanneer de gemeente de eigenaar is, wordt het bezit met een maatschappelijk doel ingezet; al dan niet tijdelijk. Het vastgoedbedrijf redeneert nu te weinig vanuit de initiatieven en te veel vanuit het bezit. Eventueel kunnen makelaars de verhuur en de administratie van de gemeente overnemen.

Cofinanciering wordt toegejuicht en we houden financiële ruimte in het Stadsontwikkelfonds om mee te kunnen doen. Als burgers, bedrijven en instellingen uit eigen belang bereid zijn om (financieel) bij te dragen aan de realisatie van algemene voorzieningen, dan staat de gemeente daar open voor.

Risico's

Zoals we de rekening niet bij toekomstige generaties neer willen leggen, willen we ook de risico's van de keuzes in ons beleid beperken. Risico's bij langlopende investeringen moeten daarom extra goed worden gemotiveerd en hetzelfde geldt voor de aannames die aan de investering ten grondslag liggen.

Verantwoording

De verantwoording voor de prestaties van de gemeente en de gemeentefinanciën is tot dusver vooral gericht op geld en niet erg overzichtelijk. D66 wil blijven werken aan verantwoording die niet alleen is gebaseerd op financiën, maar vooral ook op prestaties. Daarbij moet ook de transparantie van het financiële deel verbeteren. De digitale ontwikkelingen bieden hiertoe de mogelijkheden.

Subsidies

De gemeentelijke organisatie doet niet alles zelf, maar werkt veel samen met partners in de stad. Veelal in de vorm van subsidierelaties. D66 is van mening dat subsidies transparant moeten zijn en de tegenprestatie voor die subsidie eenduidig en helder moet worden opgenomen in de verantwoording. Risico's moeten inzichtelijk zijn, net als de bijbehorende beheersmaatregelen.

20. Investeringsen

De gemeentefinanciën zijn op dit moment (begin oktober 2017) nog heel onzeker. Dat heeft een aantal oorzaken. Ten eerste is onhelder welke maatregelen en uitgaven het nieuwe Kabinet zal voorstellen. Ook is er nog relatief veel discussie over de verdeling van de Rijksbijdragen voor de verschillende onderdelen in het Sociaal Domein. Het gemeentelijke grondbedrijf lijkt er financieel steeds beter voor te staan. D66 staat voor financiële zorgvuldigheid en voorzichtigheid.

Richtingwijzers

De uitgangspunten van D66 zijn vastgelegd in vijf 'Richtingwijzers'. Deze geven richting aan het denken en de ideevorming binnen de partij, maar hebben niet de status van dogmatische waarheden.

Vertrouw op de eigen kracht van mensen

Wij vertrouwen op de eigen kracht en ontwikkeling van mensen. Daarom zien we de toekomst met optimisme tegemoet.

Streef naar een duurzame en harmonieuze samenleving

Wij willen de wereld om ons heen tegemoet treden met respect en mededogen.

Denk en handel internationaal

Samenlevingen zijn op steeds meer verschillende manieren met elkaar verbonden. Wij staan open voor de gehele wereld en sluiten niemand uit.

Beloon prestatie en deel de welvaart

Mensen zijn niet gelijk, wél gelijkwaardig. Mensen zijn verschillend en wij willen dat de overheid ruimte laat voor die verschillen.

Koester de grondrechten en gedeelde waarden

De fundamentele waarden van onze samenleving zijn vrijheid voor en gelijkwaardigheid van ieder mens, ongeacht opvattingen, geloof, seksuele geaardheid, gerichtheid of herkomst.

Colofon

Dit programma is samengesteld door de leden van D66 Zwolle en is goedgekeurd op de Algemene Afdelingsvergadering van 16 november 2017.

Eindredactie

Arjen Goutbeek
Dagmar Hoekstra
Olivier van Bekkum

Beeldmateriaal

D66 Zwolle

Contact

secretaris@d66zwolle.nl